

มาตรฐานการศึกษาวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

พ.ศ. 2561

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน
ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

มาตรฐานการศึกษาวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

พ.ศ. 2561

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน
ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

งานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3

คำนำ

กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดพร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลรายงานประเมินตนเองพร้อมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำหนดดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปีการศึกษาและกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา มีหน้าที่ในการให้คำปรึกษาช่วยเหลือและแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอ นโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตรการอาชีวศึกษาทุกระดับ ที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ การส่งเสริมประสานงานการจัดการอาชีวศึกษาของภาครัฐและเอกชน การสนับสนุนทรัพยากร การติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการอาชีวศึกษา โดยคำนึงถึงคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาชีพ จึงได้จัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และนำไปสู่การปรับปรุง พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา มีสาระสำคัญประกอบด้วยเจตนารมณ์และสาระสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา หน้าที่และความรับผิดชอบในการประกันคุณภาพการศึกษาในแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับกระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล และสถานศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา

การจัดการหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอาชีวศึกษาได้รับคำแนะนำจากผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิผู้เชี่ยวชาญ และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	1
สารบัญ	2
กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา 2561	3
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานการอาชีวศึกษา	5
ประกาศวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	8
ประกาศวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม การกำหนดค่าเป้าหมายการพัฒนา ฯ	11
ส่วนที่ 1 การประกันคุณภาพการศึกษา	14
ส่วนที่ 2 มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561	19
ส่วนที่ 3 หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	25
ส่วนที่ 4 มาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม พ.ศ.2561	41
บรรณานุกรม	61
ภาคผนวก	62

กฎกระทรวง

การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ มาตรา ๔๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“การประกันคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุม ตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่น ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ข้อ ๓ ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและ ประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

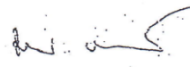
เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๔ เมื่อได้รับรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาตามข้อ ๓ แล้ว ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจาก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่สำนักงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมิน คุณภาพภายนอก

ให้สำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้ สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป ในการดำเนินการตามวรรคสอง สำนักงานอาจจัดให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจาก สำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้

ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นติดตามผลการดำเนินการ ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามวรรคสอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ข้อ ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาอันเกี่ยวกับ การปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

นาย ชีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่แนวทางในการดำเนินการตามกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ไม่สอดคล้องกับหลักการ ประกันคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง จึงส่งผลให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก ไม่สัมพันธ์กัน เกิดความซ้ำซ้อนและคลาดเคลื่อนจากการปฏิบัติ ทำให้ไม่สะท้อนความเป็นจริงและเป็นการสร้าง ภาระแก่สถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่กำกับดูแล และ หน่วยงานภายนอกเกินความจำเป็น สมควรปรับปรุงระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้มีกลไกการปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับ และเกิดประสิทธิภาพ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

เนื่องด้วยมีการออกกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงสมควรปรับปรุงมาตรฐานการอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และมาตรฐานการอาชีวศึกษา สำหรับการฝึกอบรบวิชาชีพระยะสั้น ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓ ที่กำหนดว่า “ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้”

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามมติในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑ จึงให้ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการอาชีวศึกษา สำหรับการฝึกอบรบวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ในการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และการฝึกอบรบวิชาชีพ ดังต่อไปนี้คือ

มาตรฐานการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน ๙ ประเด็นการประเมิน ดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์

การจัดการอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาให้มีความรู้ มีทักษะและการประยุกต์ใช้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา และมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ดังนี้

๑.๑ ด้านความรู้

ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ตามหลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน หรือทำงาน โดยเน้นความรู้เชิงทฤษฎี และหรือข้อเท็จจริง เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา

/๑.๒ ด้านทักษะ...

๑.๒ ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้

ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ทักษะวิชาชีพ และทักษะชีวิตเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา สามารถประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีสุขภาวะที่ดี

๑.๓ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่ดี ภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะ และมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ ๒ การจัดการอาชีวศึกษา

สถานศึกษามีครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาและจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด ใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และบริหารจัดการทรัพยากรของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสำเร็จในการดำเนินการตามนโยบายสำคัญของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ดังนี้

๒.๑ ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา

สถานศึกษาใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สถานประกอบการ ตลาดแรงงาน มีการปรับปรุงรายวิชาเดิม หรือกำหนดรายวิชาใหม่ หรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงาน โดยความร่วมมือกับสถานประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

สถานศึกษามีครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาและมีจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เพื่อเป็นผู้พร้อมทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรมและความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทั้งวัยเรียนและวัยทำงาน ตามหลักสูตร มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา ตามระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนของแต่ละหลักสูตร ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแลให้ครูจัดการเรียนการสอนรายวิชาให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์

๒.๓ ด้านการบริหารจัดการ

สถานศึกษาบริหารจัดการบุคลากร สภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน ศูนย์วิทยบริการ สื่อ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ครุภัณฑ์ และงบประมาณของสถานศึกษาที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ

๒.๔ ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

สถานศึกษาประสบความสำเร็จในการดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามนโยบายสำคัญที่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามอบหมาย โดยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียน รวมทั้งการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

สถานศึกษาร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการจัดทำ
นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ดังนี้

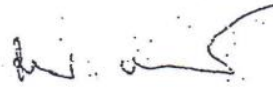
๓.๑ ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

สถานศึกษามีการสร้างความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศและ
ต่างประเทศในการจัดการศึกษา การจัดทรัพยากรทางการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ การบริการทางวิชาการและ
วิชาชีพ โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาผู้เรียนและคนในชุมชนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

๓.๒ ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย

สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดทำนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย
โดยผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน หรือร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้
ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์ และเผยแพร่สู่สาธารณชน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
เรื่อง การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ตามที่กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคามได้จัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็น ๔ มาตรฐาน ๑๓ ตัวบ่งชี้ ดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์

๑.๑ ด้านความรู้

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑.๑ ร้อยละของสำเร็จการศึกษาเทียบกับจำนวนผู้เข้าเรียน

๑.๒ ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๒.๑ ระดับความพึงพอใจที่มีต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

๑.๓ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๓.๑ ระดับคุณภาพในการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตาม

แนวทางสถานศึกษาคุณธรรม

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๓.๒ ระดับคุณภาพในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

มาตรฐานที่ ๒ การจัดการอาชีวศึกษา

๒.๑ ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑.๑ ระดับคุณภาพในการพัฒนารายวิชาหรือกลุ่มวิชา

๒.๒ ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒.๑ ระดับคุณภาพในการบริหารจัดการตามบุคลากร

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒.๒ ระดับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาโดยใช้

กระบวนการ PLC

๒.๓ ด้านการบริหารจัดการ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๓.๑ ระดับคุณภาพในการบริหารจัดการตามอาคารสถานที่

दानครุภัณฑ์ และदानฐานข้อมูลสารสนเทศ

๒.๔ ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๔.๑ ระดับคุณภาพในการดำเนินการตามนโยบายสำคัญ

ของหน่วยงานต้นสังกัด

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๔.๒ คุณภาพในการบริหารจัดการด้านการเงิน

มาตรฐานที่ ๓ การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หรือสังคมแห่งความรู้

๓.๑ ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑.๑ ระดับคุณภาพในการประสานความร่วมมือเพื่อการบริหาร
จัดการศึกษา

๓.๒ ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒.๑ ระดับคุณภาพในการบริหารจัดการโครงการ สิ่งประดิษฐ์
งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัยของผู้เรียน

มาตรฐานที่ ๔ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

๔.๑ ระดับคุณภาพในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑.๑ ระดับคุณภาพในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษา

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๑

(นายดำรงค์เดช สุริยา)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

ประกาศวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

เรื่อง การกำหนดค่าเป้าหมายการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ตามที่มีประกาศกฎกระทรวงลงในราชกิจจานุเบกษา เรื่องการให้ใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ลง วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคามได้กำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ระดับการศึกษา อาชีวศึกษา และได้กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษา โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการวิทยาลัย และการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ทั้งบุคลากร ทุกคนในวิทยาลัย ผู้ปกครอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา การประเมินคุณภาพภายใน และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคามมีคุณภาพและได้มาตรฐาน จึงกำหนดค่าเป้าหมายการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษา อาชีวศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ตามเอกสารที่แนบท้ายประกาศนี้ เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาและการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายดำรงค์เดช สุรียา)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

ค่าเป้าหมายการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

มาตรฐาน/ประเด็นการประเมิน		ค่าเป้าหมาย ๒๕๖๑	ระดับ คุณภาพ
มาตรฐานที่ ๑ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์			
๑.๑	ด้านความรู้		
	๑.๑.๑ ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาเทียบกับจำนวนผู้เข้าเรียน	4	ดี
๑.๒	ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้		
	๑.๒.๑ ระดับความพึงพอใจที่มีต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา	4	ดี
๑.๓	ด้านด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์		
	๑.๓.๑ ระดับคุณภาพในการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางสถานศึกษาคุณธรรม	4	ดี
	๑.๓.๒ ระดับคุณภาพในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	4	ดี
ค่าเป้าหมายคือ		4	
มาตรฐานที่ ๒ การจัดการอาชีวศึกษา			
๒.๑	ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา		
	๒.๑.๑ ระดับคุณภาพในการพัฒนารายวิชาหรือกลุ่มวิชา	4	ดี
๒.๒	ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา		
	๒.๒.๑ ระดับคุณภาพในการบริหารจัดการด้านบุคลากร	4	ดี
	๒.๒.๒ ระดับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาโดยใช้กระบวนการ PLC	4	ดี
๒.๓	ด้านการบริหารจัดการ		
	๒.๓.๑ ระดับคุณภาพในการบริหารจัดการด้านอาคารสถานที่ ด้านครุภัณฑ์และด้านฐานข้อมูลสารสนเทศ	4	ดี
๒.๔	ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ		
	๒.๔.๑ ระดับคุณภาพในการดำเนินการตามนโยบายสำคัญของหน่วยงานต้นสังกัด	4	ดี
	๒.๔.๒ คุณภาพในการบริหารจัดการด้านการเงิน	4	ดี
ค่าเป้าหมายคือ		4	

มาตรฐาน/ประเด็นการประเมิน		ค่าเป้าหมาย ๒๕๖๑	ระดับ คุณภาพ
มาตรฐานที่ ๓ การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หรือสังคมแห่งความรู้			
๓.๑	ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้		
	๓.๑.๑ ระดับคุณภาพในการประสานความร่วมมือเพื่อการบริหารจัดการศึกษา	4	ดี
๓.๒	ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย		
	๓.๒.๑ ระดับคุณภาพในการบริหารจัดการโครงการ สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัยของผู้เรียน	4	ดี
ค่าเป้าหมายคือ		4	
มาตรฐานที่ ๔ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา			
๔.๑	ระดับคุณภาพในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	4	ดี
ค่าเป้าหมายคือ		4	

การให้ความเห็นชอบ
ประกาศค่าเป้าหมายการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

ในการประชุมคณะกรรมการวิทยาลัยเพื่อกำหนดเป้าหมายการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ครั้งที่ ๑ / ๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมอาคารสามวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม คณะกรรมการวิทยาลัยได้พิจารณาค่าเป้าหมายการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ของวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม เห็นชอบให้ดำเนินการประกาศได้

(นายน้อม สุขศีล)

ประธานคณะกรรมการวิทยาลัย
วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

ส่วนที่ 1 การประกันคุณภาพการศึกษา

*****

1.1 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

อุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา ไตรระบุนสาระสำคัญไว้ในมาตรฐานการศึกษา ของชาติว่าการจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างวิถีการเรียนรู้ของไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ เข้มแข็ง การศึกษาที่สร้างคุณภาพ ชีวิตและสังคม บูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรมเป็นการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีตั้งแต่ในวัยเด็ก ปกป้อง ความเป็นพลเมืองที่ดีตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ พัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มี คุณภาพโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาค ส่วนของสังคมในการจัดการศึกษา ได้ตรงตามความต้องการของผู้ เรียน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ สามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจ การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนา ชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองและ พึ่งกันเองได้ และ สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ

การประกันคุณภาพการศึกษา มีความสำคัญซึ่งระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่ง- ชาติ พ.ศ. 2542 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม ในหมวด 6 ควบคุมมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งกฎกระทรวงการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2561 สรุปความสำคัญของการประกันคุณภาพ การศึกษาได้ดังนี้

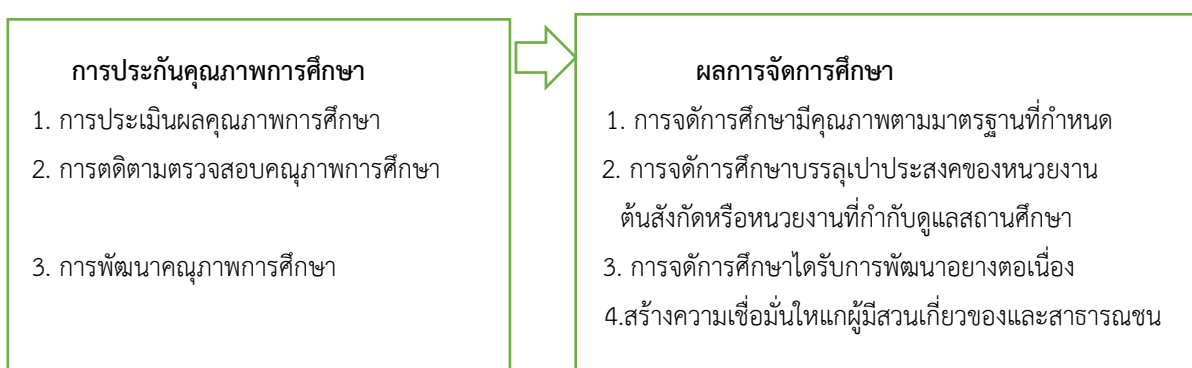
1. ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ
2. ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา และให้ถือว่า เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
3. การประกันคุณภาพการศึกษาส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง
4. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา และเพื่อรองรับ การประกันคุณภาพภายนอก
5. การประกันคุณภาพการศึกษาสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและ สาธารณชนว่า สถานศึกษา สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.2 กรอบแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 การประกันคุณภาพ การศึกษา หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาแต่ละระดับและประเภท การศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบบริหารคุณภาพ การศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนา และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และ

สาธารณชนว่าสถานศึกษานั้น สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุ เป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล เพื่อให้การดำเนินการ ประกันคุณภาพ การศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ใหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา มี หน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากสาระสำคัญของกฎกระทรวงดังกล่าว สามารถกำหนดเป็นกรอบ แนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ดังภาพ ที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวง
การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

กรอบแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพการศึกษากับผลการจัดการศึกษา ได้แก่ การประเมินผล คุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ที่ส่งผลต่อการจัด การศึกษา ได้แก่ การจัดการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด การ จัดการศึกษารับรู้เป้าประสงค์ของหน่วยงาน ต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา การจัดการ ศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสร้างความเชื่อมั่น ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชน

1.3 หน้าที่และความรับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานแต่ละระดับและประเภทการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในหมวด 5 ส่วนที่ 1 การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ มาตรา ๓๑ ระบุไว้ว่า กระทรวงมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษา ทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬา เพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตามตรวจสอบและประเมินผล การจัดการศึกษา และสาระสำคัญในมาตรา ๓๔ ระบุไว้ว่า หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอแนะนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานการศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ

กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตาม มาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองพร้อมแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา เป็นประจำทุกการศึกษา

เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือ หน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เมื่อได้รับรายงานการประเมินตนเองพร้อมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา จัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองพร้อมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาดังกล่าว และประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก จาก สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 สามารถกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษา ของหน่วยงานในแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับกระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงาน ต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล และ สถานศึกษาได้ดัง ภาพที่ 1.2

ภาพที่ 1.2 แสดงหน้าที่และความรับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานแต่ละระดับและประเภทการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ	หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล	สถานศึกษา
<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดนโยบายด้าน การศึกษาแต่ละระดับและ ประเภทการศึกษา 2. จัดทำแผนการศึกษา แห่งชาติ 3. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติ 4. ออกกฎกระทรวงการ ประกันคุณภาพการศึกษา 5. ประกาศใช้มาตรฐาน การศึกษาแต่ละระดับและ ประเภทการศึกษา 6. ติความและวินิจฉัยปัญหา ในการดำเนินการประกัน คุณภาพการศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดนโยบายด้านการศึกษาของหน่วยงาน ต้นสังกัด 2. กำหนดมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและ ประเภทการศึกษา 3. กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการ ประกันคุณภาพการศึกษา 4. ศึกษา วิเคราะห์ รายงานผลการประเมิน ตนเองของสถานศึกษา และให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาอย่างต่อเนื่อง 5. จัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองพร้อม แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และประเด็นที่ต้องการให้มีการประเมินผลและ การติดตามตรวจสอบ ไปยังสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องคการมหาชน) 6. ติดตามผลการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องคการมหาชน) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา <ol style="list-style-type: none"> 1.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน การศึกษาแต่ละระดับและประเภท การศึกษา 1.2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 1.3 ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 1.4 ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 1.5 ติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 1.6 จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พร้อมจัดส่งรายงานและแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาไปยังหน่วยงาน ต้นสังกัดเป็นประจำทุกปีการศึกษา 1.7 ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากผลการประเมินตนเอง อยางต่อเนื่องและตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 2. รับการประเมินคุณภาพภายนอก 3. ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องคการมหาชน) และหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

เมื่อพิจารณาถึงหน้าที่และความรับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่สำคัญ คือ การกำหนดนโยบายด้านการศึกษา การจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติ การ ออกกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา การประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา และการตีความและวินิจฉัยปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล มีหน้าที่สำคัญ คือ การกำหนดนโยบายด้านการศึกษาของ หน่วยงานต้นสังกัด การกำหนดมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา การกำหนดหลักเกณฑ์และ แนวปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา การศึกษา วิเคราะห์ รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาและ การให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนา อย่างต่อเนื่อง การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองพร้อมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และประเด็น ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบไปยังสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) การติดตามผลการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตาม ข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

สถานศึกษา มีหน้าที่สำคัญ คือ การจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษา ของสถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ บรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับ ดูแลสถานศึกษา การจัดการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและ สาธารณชน

ส่วนที่ 2

มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561

*****

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในหมวด 5 ส่วนที่ 1 การบริหาร และการจัดการศึกษาของรัฐ มาตรา 34 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 17 ระบุไว้ว่า ให้คณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอ นโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตรการอาชีวศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ แผนการศึกษาแห่งชาติ กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กำหนดให้ หน่วยงานต้นสังกัดหรือ หน่วยงานที่กำกับดูแล มีหน้าที่ ศึกษา วิเคราะห์ รายงานผลการ ประเมินตนเองของสถานศึกษาและให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษาเพื่อให้การประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จัดส่ง รายงานผลการประเมินตนเองพร้อมแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษาและประเด็นที่ต้องการให้มีการ ประเมินผลและการติดตามตรวจสอบไปยังสำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และติดตามผลการดำเนินการปรับปรุงและ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อเสนอแนะของสำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน)

จากสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้ง กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาซึ่งเป็นหน่วย งาน ต้นสังกัดของ สถานศึกษาอาชีวศึกษา มีหน้าที่ในการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาที่สำคัญยิ่ง ได้แก่ การกำหนดมาตรฐาน การอาชีวศึกษา โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ศึกษาในการประกาศใช้ เพื่อให้สถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาใช้เป็นมาตรฐาน กลางในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาต่อไป

2.1 การกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา มีความสำคัญยิ่งในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งกฎกระทรวงการประกัน คุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ขอบ 3 กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่ง จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน การศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด เป็นองค์ ประกอบแรกในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการ อาชีวศึกษามีวัตถุประสงค์ ดังนี้

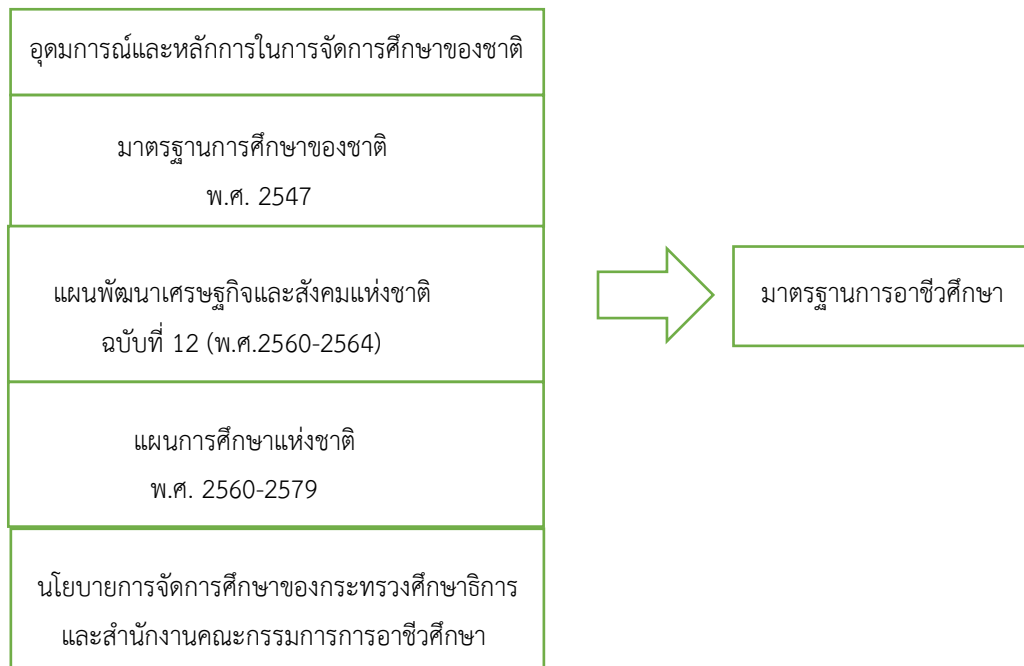
2.1.1 เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็น มาตรฐานกลางในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.1.2 เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบการ ประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.1.3 เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.2 กรอบแนวคิดการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา

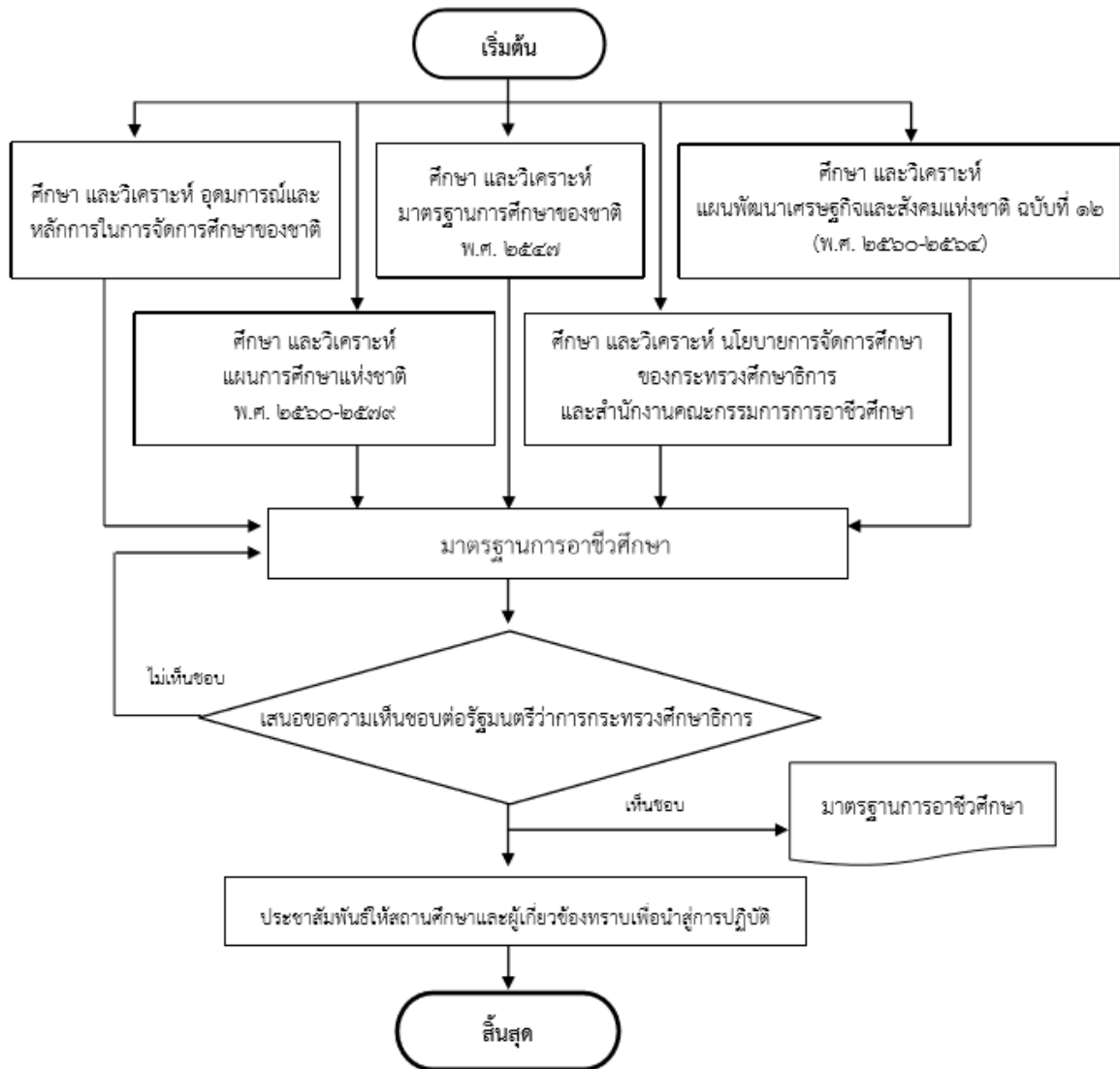
การกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา สามารถทำได้โดยการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ อุดมการณ์และ หลักการในการจัดการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่ง สามารถนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา ดังแสดงในภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 แสดงกรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา

จากกรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของอุดมการณ์และ หลักการในการจัดการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2547 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 และนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากับมาตรฐานการอาชีวศึกษา

2.3 กระบวนการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา

ภาพที่ 2.2 แสดงกระบวนการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา

จากกระบวนการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา แสดงให้เห็นถึงวิธีการในการดำเนินการจัดทำในแต่ละ ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ อุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาของชาติ ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม, กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. 2560-2579) มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2547 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

2560-2579 และนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อนำผล การศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์มากำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 เสนอมาตรฐานการอาชีวศึกษาที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบลงนามและประกาศใช้

ขั้นตอนที่ 3 ประชาสัมพันธ์ให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง เพื่อนำสู่การปฏิบัติ

2.4 มาตรฐานการอาชีวศึกษา

จากสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 34 วรรคสอง และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 17 กำหนดให้คณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดทำมาตรฐานการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ ประกอบกับกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 3 กำหนดให้สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด คณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงได้จัดทำมาตรฐานการอาชีวศึกษา เพื่อใช้ในการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาดานอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และการฝึกอบรมวิชาชีพ มาตรฐานการอาชีวศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์

การจัดการอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาให้มีความรู้ มีทักษะและการประยุกต์ใช้ เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา และมีคุณธรรม จริยธรรม และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ดังนี้

1.1 ดานความรู้

ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ตามหลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน หรือทำงาน โดยเน้นความรู้เชิงทฤษฎี และหรือข้อเท็จจริง เป็นไปตาม มาตรฐานคุณวุฒิ อาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์

1.2 ดานทักษะและการประยุกต์ใช้

ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ทักษะวิชาชีพ และทักษะชีวิตเป็นไป ตาม มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา สามารถประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และการ ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีสุขภาวะที่ดี

1.3 ดานคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่ดี ภูมิใจและรักชาติ เอกลักษณ์ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตาม ระเบียบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะ และมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา

สถานศึกษามีครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาและจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด ใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะในการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และบริหารจัดการทรัพยากรของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสำเร็จในการดำเนินการตามนโยบายสำคัญของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา สถานศึกษาใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน ชุมชน สถานประกอบการ ตลาดแรงงาน มีการปรับปรุงรายวิชาเดิม หรือกำหนดรายวิชาใหม่หรือกลุ่ม วิชาเพิ่มเติมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของ เทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงาน โดยความร่วมมือ กับสถานประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา สถานศึกษามีครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาและมีจำนวน ตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เพื่อเป็นผู้พร้อมทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรมและ ความ เข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ตอบสนองความต้องการ ของผู้เรียนทั้งวัยเรียนและวัยทำงาน ตามหลักสูตร มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา แต่ละระดับการศึกษา ตามระเบียบหรือขอ บังคับเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนของแต่ละ หลักสูตร ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแลให้ครูจัดการเรียนการสอนรายวิชาใหญ่ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์

2.3 ด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษาบริหารจัดการบุคลากร สภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ อาคาร สถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการโรงฝึกงาน ศูนย์วิทยบริการ สื่อ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ครุ ภัณฑ์ และงบประมาณของสถานศึกษาที่มีอยู่ อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ

2.4 ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ สถานศึกษามีความสำเร็จในการดำเนินการบริหารจัดการ สถานศึกษา ตามนโยบายสำคัญที่หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามอบหมาย โดย ความร่วมมือของ ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียน รวมทั้งการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน จากผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน

มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

สถานศึกษาร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการจัดทำนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย ประกอบด้วยการประเมิน ดังนี้

3.1 ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

สถานศึกษามีการสร้างความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศในการจัด การศึกษา การจัดทรัพยากรทางการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ การบริการทางวิชาการและวิชาชีพ โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาผู้เรียนและคนในชุมชนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

3.2 ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย

สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดทำนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย โดยผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน หรือร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์ และเผยแพร่สู่สาธารณชน

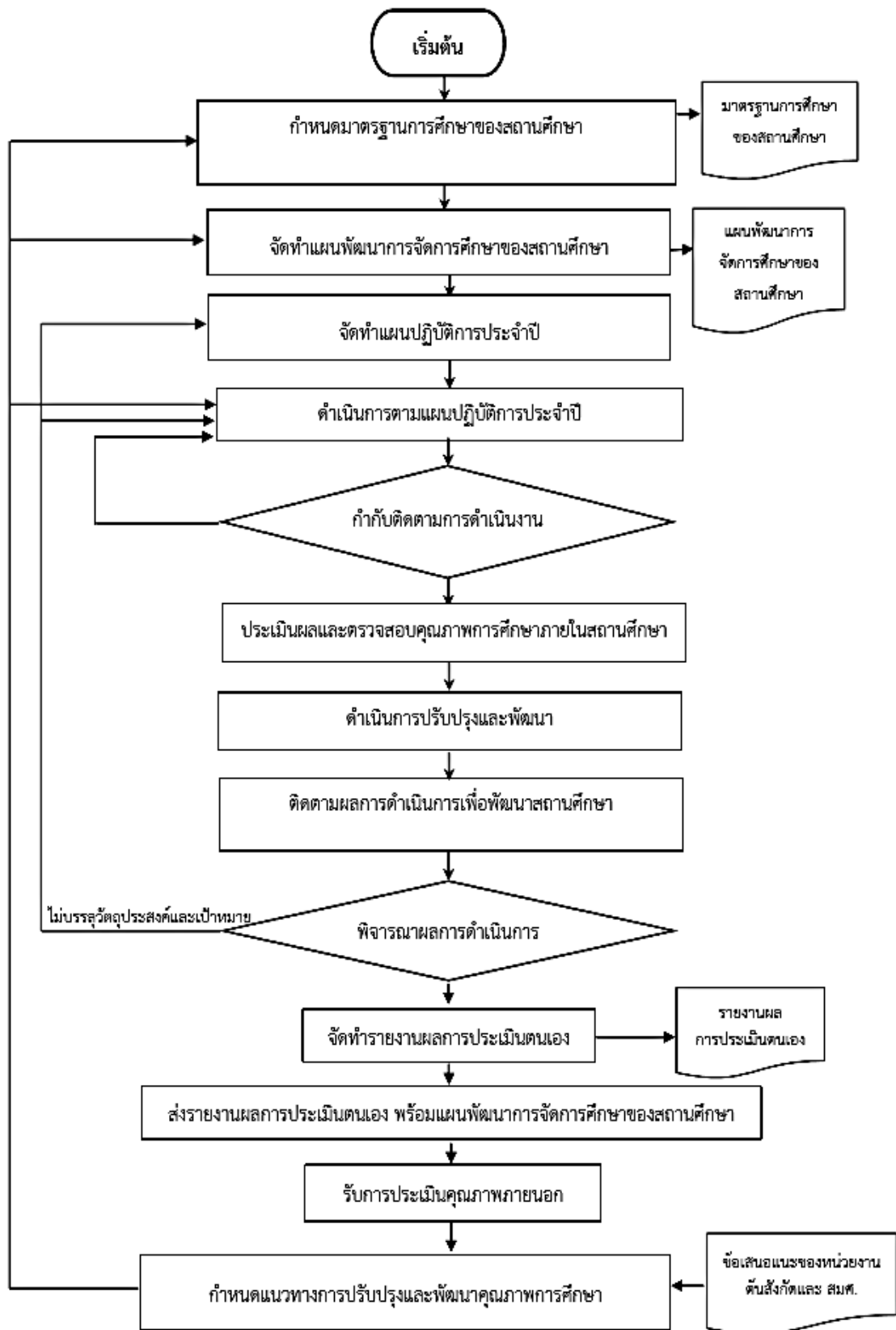
ส่วนที่ 3

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.1 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 3 กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษา และดำเนินการตาม แผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและจัดสร ารายงานผลการประเมินตนเองพร้อมแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือ หน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปีการศึกษา ซึ่งสามารถแสดงระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา ได้ดังภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 แสดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา
3. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. ดำเนินการตามแผนงาน โครงการในวงเวลาที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี
5. กำกับติดตามการปฏิบัติงานตามแผนงาน โครงการในวงเวลาที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี
6. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
7. นำผลจากการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามาเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา
8. ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา หากไม่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ อาจ ต้องพิจารณาปรับปรุงแผนปฏิบัติการประจำปีหรือปรับปรุงการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีตามความจำเป็น และเหมาะสม
9. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษาเป็นประจำทุกปี
10. ส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) พร้อมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้หน่วยงาน ต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปีการศึกษา
11. รับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ตามเวลาที่กำหนด
12. นำข้อเสนอแนะจากการวิเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือ หน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา และข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงาน รับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มากำหนดแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดย อาจต้องพิจารณาปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี รวมทั้งการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีตามความจำเป็นและเหมาะสม

3.2 หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

3.2.1 หลักเกณฑ์

ให้สถานศึกษาจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

3.2.2 แนวปฏิบัติ

ให้สถานศึกษาดำเนินการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดังนี้

1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด และอาจเพิ่มมาตรฐานการศึกษาหรือประเด็นการประเมิน ได้ตาม บริบทของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วม ของบุคลากรใน สถานศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทั้งภาครัฐ และเอกชน

2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของ สถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการ และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องของทั้งภาครัฐและเอกชน

3) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา และดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปี โดยมี การกำกับติดตามผลการดำเนินการตามแผน

4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การจัดทำรายงานผล การ ประเมินตนเอง และการจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองพร้อมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาให้ หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา

5) กำหนดแนวทางการติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาให้มี คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปี

3.3 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีความสำคัญในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ของ สถานศึกษา ซึ่งกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ ๓ กำหนดให้สถานศึกษาจัดให้ มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยระบุให้การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา เป็นองค์ประกอบแรกในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

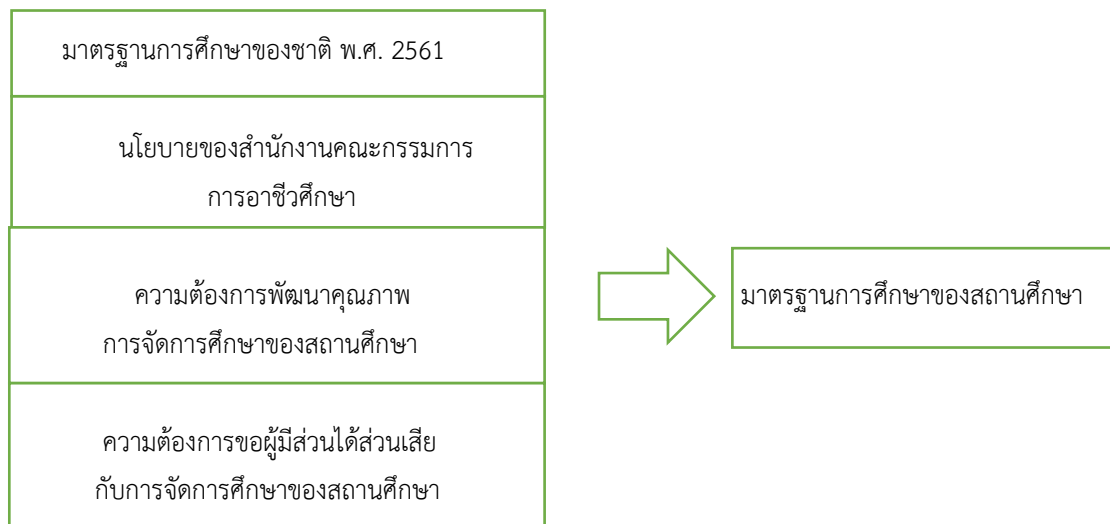
3.3.1 ความสำคัญของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มี ความสำคัญต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา ดังนี้

1) เป็นกรอบในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ ของ การจัดการศึกษาทั้งในระดับชาติ ระดับหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา ระดับ สถานศึกษา และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2) เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

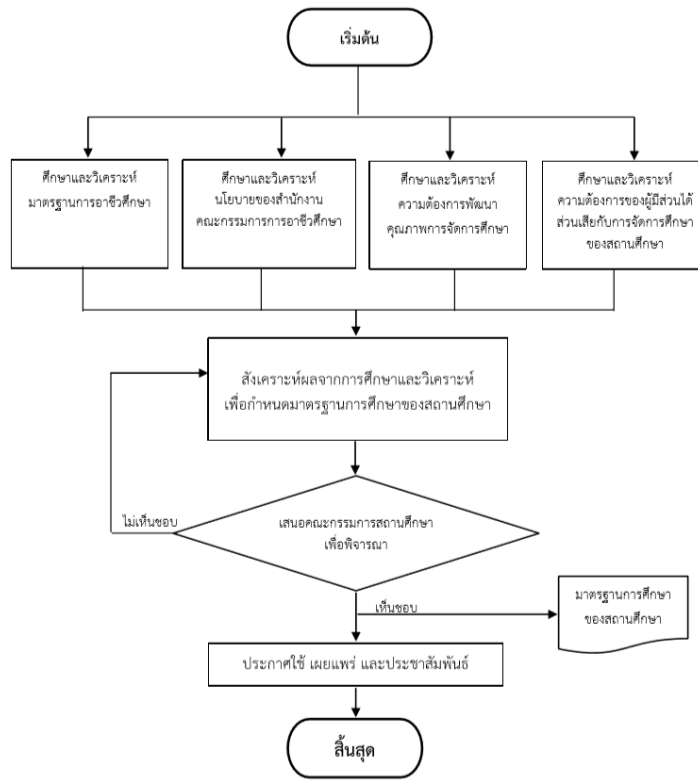
3) เป็นกรอบในการจัดทำเครื่องมือเพื่อประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.3.2 กรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้มาจากการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ มาตรฐาน การอาชีวศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ความต้องการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งสามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา ดังภาพที่ 3.2

ภาพที่ 3.2 แสดงกรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3.3.3 กระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ภาพที่ 3.3 แสดงกระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

กระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ มาตรฐานการอาชีวศึกษา นโยบายของสำนักงาน คณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ความต้องการในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาจากผลการประเมินและ ติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ สถานประกอบการ หน่วยงาน องค์กรสถาบันการศึกษาที่รับ ผู้สำเร็จการศึกษาของสถานศึกษาเข้าทำงานหรือ ศึกษาต่อ ชุมชน ผู้ปกครอง ผู้เรียน ครู คณาจารย์ของ สถานศึกษา เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 นำผลการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์จากขั้นตอนที่ 1 มากำหนดมาตรฐานและ ประเด็นการ ประเมิน เพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 นำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ สถานศึกษา ประกาศใช้ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ครู คณาจารย์ และบุคลากรของสถานศึกษา รวมทั้งผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องของทราบ อย่างทั่วถึง เพื่อนำสู่การปฏิบัติ

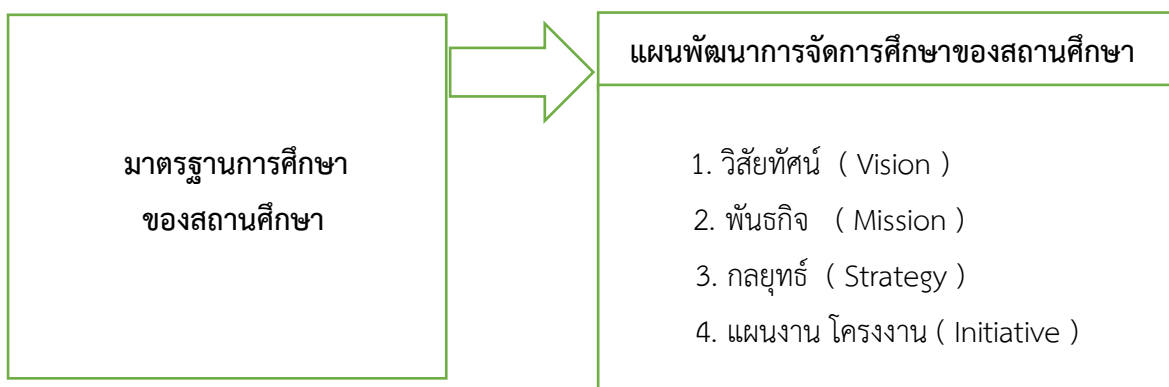

3.4 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3.4.1 ความสำคัญของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดการศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามเจตนารมณ์หรือเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ จำเป็นต้องมี กระบวนการบริหารจัดการที่ดี และปัจจัยที่สำคัญของกระบวนการบริหารจัดการที่ดี ได้แก่ การวางแผน ดังนั้น กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 จึงระบุให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยการกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าประสงค์ที่สถานศึกษากำหนด แผนพัฒนาการจัดการศึกษามีความสำคัญ ต่อสถานศึกษา ดังนี้

1. เป็นทิศทางและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
2. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของทั้งผู้บริหาร ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับรู้และเข้าใจในทิศทาง และแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

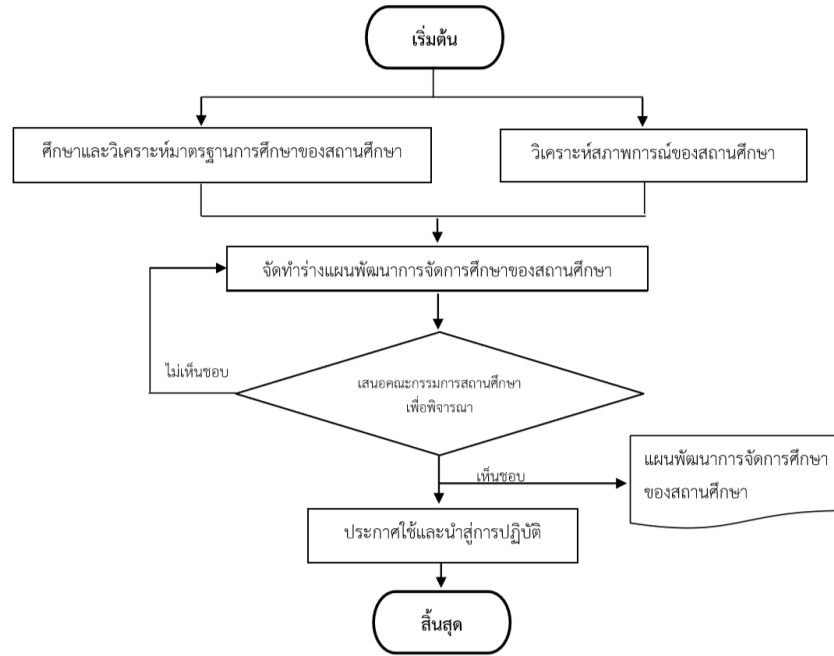
3.4.2 กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ระบุให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งแสดงความสัมพันธ์กันดังภาพที่ 3.4

ภาพ ที่ 3.4 แสดงกรอบแนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3.4.3 กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จะต้องจัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ บนพื้นฐานข้อมูลของสถานศึกษา ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ แนวปฏิบัติที่ชัดเจน ครอบคลุมทุกกิจกรรม ที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่าง มีประสิทธิภาพ กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ดังแสดงในภาพที่ 3.5

ภาพที่ 3.5 แสดงกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ศึกษาและวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อสรุปประเด็นความต้องการในการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละมาตรฐาน และวิเคราะห์สภาพการณ์ของสถานศึกษา ซึ่งนิยมใช้หลักการวิเคราะห์สภาพการณ์ของสถานศึกษา (SWOT Analysis) เพื่อให้ทราบถึงสภาพการณ์ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา ที่จะมึผลกระทบต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาใหม่มีคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 นำผลจากการวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1 มากำหนดทิศทางและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สำคัญ ประกอบด้วย

๑) วิสัยทัศน์ (Vision) เป็นความคาดหวังของสถานศึกษาที่ต้องการให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ที่ มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๒) พันธกิจ (Mission) เป็นภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องทำเพื่อให้ความคาดหวังที่กำหนดไว้ประสบความสำเร็จ โดยในแต่ละพันธกิจจะกำหนดเป้าประสงค์ (Goals) รองรับเพื่อระบุผลจากการดำเนินงานตามพันธกิจนั้น

๓) กลยุทธ์ (Strategy) เป็นการกำหนดวิธีการดำเนินงานของแต่ละพันธกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้

๔) แผนงาน โครงการ (Initiative) เป็นการกำหนดรายละเอียดของการทำงานที่จะต้องทำ เพื่อให้พันธกิจและกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ประสบความสำเร็จ

ขั้นตอนที่ 3 นำร่างแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะกรรมการวิทยาลัยพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ขั้นตอนที่ ๔ สถานศึกษานำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะกรรมการวิทยาลัยประกาศใช้ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ครู คณาจารย์ และ บุคลากรของสถานศึกษา รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของทราบอย่างทั่วถึง และนำสู่การปฏิบัติ

3.4.4 องค์ประกอบของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

- 1) ข้อมูลปัจจุบันของสถานศึกษา
  - 1.1) แผนภูมิการบริหารสถานศึกษา
  - 1.2) ข้อมูลด้านบุคลากร
  - 1.3) ข้อมูลด้านผู้เรียน และผู้สำเร็จการศึกษา
  - 1.4) ข้อมูลด้านหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน
  - 1.5) ข้อมูลด้านอาคารสถานที่
  - 1.6) ข้อมูลด้านงบประมาณ
- 2) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) ทิศทางและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
  - 3.1) วิสัยทัศน์
  - 3.2) พันธกิจ
  - 3.3) กลยุทธ์
  - 3.4) แผนงาน โครงการ
- 4) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
  - 4.1) การสร้างความเข้าใจกับบุคลากรของสถานศึกษา
  - 4.2) การมอบหมายหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษา
  - 4.3) การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
- 5) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

5.1) การเตรียมการก่อนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดย การวางแผนเตรียมความพร้อมในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ ในประเด็นต่าง ๆ เช่น การสร้างความตระหนัก ให้กับครู คณาจารย์ และบุคลากรของสถานศึกษา การสร้างความรับรู้ความเข้าใจให้กับกลุ่มผู้ประเมินผลและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การจัดทำปฏิทินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา การจัดทำเครื่องมือประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นต้น

5.2) การดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามแผน หรือ ปฏิทินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพที่กำหนดไว้ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติงาน ตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่จัดเตรียมไว้

5.3) การสรุปผลการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการสรุปผลการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จำแนกตามมาตรฐานการศึกษาและประเด็นการประเมิน ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาของแต่ละมาตรฐานและประเด็นการ ประเมิน เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา

3.4.5 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เป็นกระบวนการศึกษา วิเคราะห์ มาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา และสภาพการณ์ของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อนำมา กำหนดทิศทางและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ไปไปตามมาตรฐานการศึกษา ที่กำหนด โดย การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีสาระสำคัญ ดังนี้

- 1) คำนำ
- 2) คำชี้แจง
- 3) สารบัญ
- 4) ข้อมูลปัจจุบันของสถานศึกษา
- 5) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 6) ทิศทางและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 7) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 8) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
- 9) ภาคผนวก

3.5 การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๑) สร้างความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษา ในการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สูการปฏิบัติ โดยการจัดประชุมชี้แจง หรืออบรมสัมมนาเพื่อให้ความรอบวัตถุประสงค์ และแนวทางการปฏิบัติงาน

2) มอบหมายหน้าที่ให้บุคลากรในสถานศึกษาดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา

3) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาตามเป้าหมาย ของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3.6 การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

3.6.1 หลักการและความสำคัญของการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นขั้นตอนหนึ่งของระบบ

การประกัน คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นการประเมิน ตนเอง (Self - Evaluation) โดยบุคลากรภายในของสถานศึกษา ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม เพื่อตรวจสอบผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาจะเป็นภาพ สะท้อนการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่จะเป็นแนวทางให้สถานศึกษานำไปพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

3.6.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

- 1) เพื่อประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองประจำปีของสถานศึกษา
- 3) เพื่อนำผลการประเมินและตรวจสอบคุณภาพเป็นแนวทางในการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนา

คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ไปไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3.6.3 ขั้นตอนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ขั้นตอนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการก่อนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดย การวางแผนเตรียมความพร้อมในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ ในประเด็นต่าง ๆ เช่น การสร้างความตระหนัก ให้กับครู คณาจารย์ และบุคลากรของสถานศึกษา การสร้างความรับรู้ความเข้าใจให้กับกลุ่มผู้ประเมินผลและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การจัดทำปฏิทินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา การจัดทำเครื่องมือประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามแผนหรือปฏิทินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพที่กำหนดไว้ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่จัดเตรียมไว้

ขั้นตอนที่ 3 การสรุปผลการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการสรุปผลการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จำแนกตามมาตรฐานการศึกษาและประเด็นการประเมิน ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาของแต่ละมาตรฐานและประเด็นการ ประเมิน เพื่อให้ผู้มีสวนเกี่ยวข้องของใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

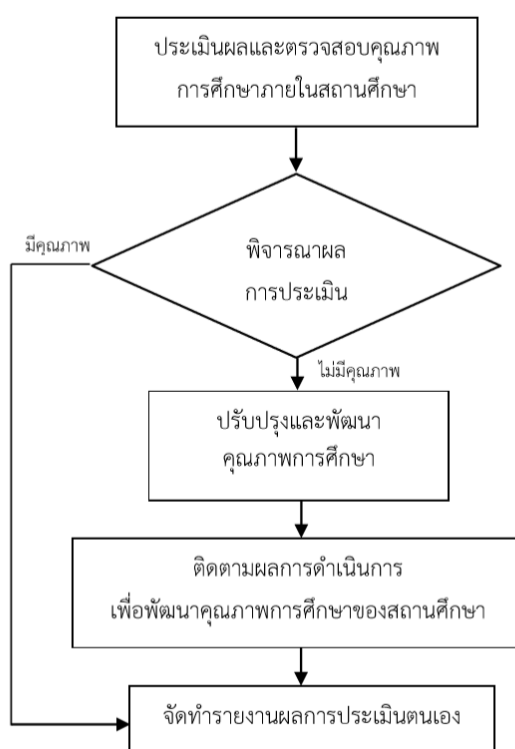
3.7 การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

3.7.1 ความสำคัญของการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้ระบุสาระสำคัญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาไว้ว่า ให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและดำเนินการตาม

แผนที่ กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา รวมทั้งติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

ผลจากการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จะเป็นเสมือนภาพสะท้อนความสำเร็จในการดำเนินการของแต่ละมาตรฐานและประเด็นการประเมิน สถานศึกษาควรนำผลจากการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นแนวทางในการ ดำเนินการปรับปรุงและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยจัดให้มีการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งสามารถ แสดงกระบวนการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ได้ดังภาพที่ 3.6

ภาพที่ 3.6 แสดงความสัมพันธ์ของการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษากับการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

3.7.2 วัตถุประสงค์ของการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

1) เพื่อสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาได้ปรับปรุงและพัฒนาตามผลการประเมินและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2) เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3.7.3 ขั้นตอนการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สถานศึกษาจัดให้มีการติดตามผลการดำเนินการเพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินการตามแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมที่กำหนดไว้ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินการ สรุปผลการติดตามการดำเนินการเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

3.8 การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐาน

การศึกษาของสถานศึกษา

3.8.1 ความสำคัญของรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR)

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 หมวด 6 มาตรา 48 กำหนดให้ หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการ ประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และรับการประเมินคุณภาพภายนอก รวมทั้งกฎกระทรวงการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2561 กำหนดให้สถานศึกษาจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองพร้อมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้ หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา เป็นประจำทุกปีการศึกษา รายงานผลการประเมินตนเอง ประจำปีเป็นภาพสะท้อนถึงคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา และใช้เป็นแนวทางในการ ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไป

3.8.2 วัตถุประสงค์ของรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR)

เพื่อรวบรวมผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

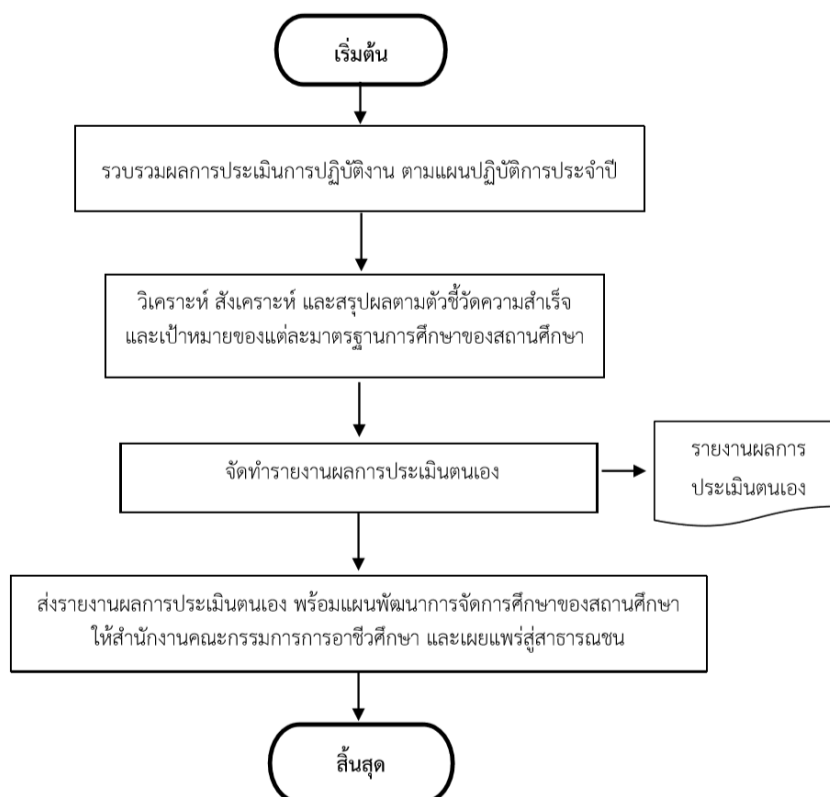
1) เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดทิศทางและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2) เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา ใช้เป็นข้อมูลในการให้คำปรึกษาช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3) เพื่อให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

3.8.3 กระบวนการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR)

กระบวนการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา เป็นการรวบรวมและสรุปผล ซึ่งเป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อสะท้อนผลการจัดการศึกษา ตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและประเด็นการประเมิน โดยมีกระบวนการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดังภาพที่ ๓.๗

ภาพที่ 3.7 แสดงกระบวนการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

จากกระบวนการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตาม มาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา รายละเอียดในการดำเนินการในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1) การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ตามมาตรฐานและประเด็นการประเมิน หมายถึง การรวบรวม ข้อมูลสารสนเทศทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณจากผลการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามแผนปฏิบัติ การประจำปีมุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานและ ประเด็น การประเมิน หมายถึง การนำข้อมูลสารสนเทศทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณมาจำแนก เพื่อ

สรุปผลการจัด การศึกษาของสถานศึกษาที่เกิดขึ้นและส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษา กำหนด

3) จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ซึ่งสถานศึกษาต้องจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ตามรูปแบบที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด โดยใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย นำเสนอ ทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อสะท้อนผลการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาประกอบ ด้วย ผลสัมฤทธิ์ จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาตามมาตรฐาน การศึกษาและประเด็นการประเมิน

4) จัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) พร้อม แผนพัฒนาการ จัดการศึกษาของสถานศึกษาให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเผยแพร่สู่ สาธารณชน

3.8.4 องค์ประกอบของรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ควร มีสาระสำคัญ ดังนี้

1) บทสรุปสำหรับผู้บริหาร เป็นการสรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษา ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

2) ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ประกอบด้วย

2.1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา ได้แก่ ที่ตั้ง สภาพชุมชน เศรษฐกิจ สังคม

2.2) แผนภูมิการบริหารของสถานศึกษา

2.3) ข้อมูลของสถานศึกษา ได้แก่ ข้อมูลด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ด้านบุคลากรของ สถานศึกษา ด้านหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านงบประมาณ และข้อมูลอื่น ที่เกี่ยวข้อง

2.4) ปรัชญา อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ ของสถานศึกษา

2.5) วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการ จัด การศึกษา

2.6) เกียรติประวัติของสถานศึกษา ได้แก่ รางวัลและผลงานของสถานศึกษา ครูและ บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมในรอบการศึกษา

2.7) การนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามาใช้ในการปรับปรุง และ พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

4) ผลการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการรายงานผลการ ประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเรียงลำดับตามมาตรฐานและประเด็นการประเมิน ประกอบ ดวย ผลสัมฤทธิ์ จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

4.1) ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งผลผลิต ผลลัพธ์ และผลสะท้อน

4.2) จุดเด่น หมายถึง แนวทาง วิธีการ หรือผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จหรือผลการปฏิบัติงานที่เป็นแบบอย่างที่ดีของสถานศึกษา

4.3) จุดที่ควรพัฒนา หมายถึง ประเด็นที่สถานศึกษาควรนำมากำหนดแนวทางหรือวิธีดำเนินการเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่กำหนด

4.4) ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา หมายถึง แนวทาง วิธีการหรือประเด็นที่สถานศึกษาควร ดำเนินการในอนาคตเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

5) ผลการปฏิบัติงานที่เป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice) เป็นการนำเสนอผลการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาตามมาตรฐานและประเด็นการประเมินที่มีความโดดเด่น สามารถเป็นแบบอย่างสำหรับสถานศึกษาอื่นนำไปใช้เป็น แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี

3.8.5 แนวทางการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR)

รายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ของสถานศึกษา เป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณจากการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานและประเด็นการประเมิน เพื่อสรุปผล การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เกิดขึ้นและส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษา กำหนด โดยการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ของสถานศึกษา มีสาระสำคัญดังนี้

- 1) คำชี้แจง
- 2) คำนำ
- 3) สารบัญ
- 4) บทสรุปสำหรับผู้บริหาร
- 5) ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา
- 6) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 7) ผลการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 8) ผลการปฏิบัติงานที่เป็นแบบอย่าง (Best Practice)
- 9) ภาคผนวก

ส่วนที่ 4

มาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม พ.ศ.2561

กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓ กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไป ตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและจัดส่ง รายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงาน ต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

จากสำคัญดังกล่าว วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม จึงได้ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์นโยบายของสาค นักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ความต้องการในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผล การประเมินและติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา ได้แก่ สถานประกอบการ หน่วยงาน องค์กรสถาบันการศึกษาที่รับผู้สำเร็จการศึกษาของ สถานศึกษาเข้าทำงานหรือศึกษาต่อ ชุมชน ผู้ปกครอง ผู้เรียน ครูของสถานศึกษา และมาตรฐานการ อาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน เพื่อรวบรวมประเด็นความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการจัด การศึกษาของสถานศึกษามากำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย เทคนิคมหาสารคาม ให้เป็นไปตาม ตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศ กำหนด

โดยมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย เทคนิคมหาสารคาม ที่ได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการ วิทยาลัย เทคนิคมหาสารคาม เพื่อใช้การจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และการฝึกอบรมวิชาชีพ ประกอบด้วย.. 4 ...มาตรฐาน ...13 .....ประเด็นการประเมิน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์

การจัดการอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ มีทักษะและการประยุกต์ใช้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา และมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ดังนี้

1.1 ด้านความรู้

ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ตามหลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับสาขาวิชาที่เรียน หรือทำงาน โดยเน้นความรู้เชิงทฤษฎี และหรือข้อเท็จจริง เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1.1 ร้อยละของสำเร็จการศึกษาเทียบกับจำนวนผู้เข้าเรียน

คำอธิบาย

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนดสำหรับผู้เรียนที่เรียน แบบเต็มเวลา และผู้เรียนที่เรียนในระบบทวิภาคี หรือภายในระยะเวลาการศึกษาตามแผนการเรียนที่ สถานศึกษา กำหนดสำหรับผู้เรียนที่เรียนแบบไม่เต็มเวลาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเทียบร้อยละกับจำนวนผู้เข้าเรียนแรกเข้าของรุ่นนั้น รวมถึงผู้เรียนในระดับ ปวช.และปวส. ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร

การคำนวณ

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา}}{\text{จำนวนผู้เข้าเรียนแรกเข้าของรุ่น}} \times 100$$

ประเด็นประเมิน

1. ร้อยละของจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาเทียบกับจำนวนผู้เข้าเรียนแรกเข้าของรุ่นนั้น
2. ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพเทียบกับผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนครบทุกรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร โดยพิจารณาภาพรวมของสถานศึกษา

ระดับคุณภาพ

ให้เทียบบัญญัติไตรยางค์ ทศนิยมสองตำแหน่งไม่ปัดเศษโดยกำหนดผลจากประเด็นการประเมินตั้งแต่ ร้อยละ 80.00 ขึ้นไปเทียบได้ค่าคะแนน 5.00

สูตรคำนวณ

$$\text{ค่าคะแนน} = \frac{\text{ร้อยละจากประเด็นการประเมิน}}{80} \times 5$$

เกณฑ์การตัดสิน ประเด็นที่ 1

ค่าคะแนน	ระดับคุณภาพ
4.51 – 5.00	ดีมาก
3.51 – 4.50	ดี
2.51 – 3.50	พอใช้
1.51 – 2.50	ต้องปรับปรุง
0.00 – 1.50	ต้องปรับปรุงเร่งด่วน

เกณฑ์การตัดสิน ประเด็นที่ 2

เกณฑ์การตัดสิน	ค่าคะแนน	ระดับคุณภาพ
5	ร้อยละ 80 ขึ้นไป	ดีมาก
4	ร้อยละ 70.00 – 79.99	ดี
3	ร้อยละ 60.00 – 69.99	พอใช้
2	ร้อยละ 50.00 – 59.99	ต้องปรับปรุง
1	ต่ำกว่าร้อยละ 50.00	ต้องปรับปรุงเร่งด่วน

1.2 ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้

ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และทักษะชีวิตเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา สามารถประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีสุขภาพที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2.1 ระดับความพึงพอใจที่มีต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

คำอธิบาย

พัฒนาผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาให้มีความรู้เชิงวิชาการ ทักษะทางวิชาชีพและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถเป็นผู้ประกอบการหรือทำงานในสถานประกอบการจนเป็นที่ยอมรับ หรือศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2556 3 ดาน

1. ดานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ พฤติกรรม ลักษณะนิสัย และทักษะทางปัญญา

2. ดานสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ได้แก่ ความรู้และทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ตัวเลข การจัดการและการพัฒนางาน

3. ดานสมรรถนะวิชาชีพใดก็ตามความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพ การปฏิบัติจริง รวมทั้งประยุกต์สูอาชีพ

ประเด็นพิจารณา

1. สถานศึกษามีข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาจำแนกเป็นผู้ที่ได้ออกงานทำในสาขาที่เกี่ยวข้อง ศึกษาต่อและประกอบอาชีพอิสระในสาขางานที่เกี่ยวข้องภายในหนึ่งปี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา

2. สถานศึกษาได้มีการสำรวจความพึงพอใจต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นรายบุคคลและได้รับข้อมูลตอบกลับไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 จากสถานประกอบการ หน่วยงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาไปทำงาน จากสถานศึกษาที่ผู้สำเร็จการศึกษาไปศึกษาต่อ และจากบุคคล สถานประกอบการ หน่วยงานผู้รับบริการ จากการประกอบอาชีพอิสระของผู้สำเร็จการศึกษา

3. สถานศึกษามีจำนวนข้อมูลตอบกลับที่มีผลการประเมินความพึงพอใจด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์เฉลี่ย 3.51 – 5.00 ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไปของจำนวนข้อมูลตอบกลับ

4. สถานศึกษามีจำนวนข้อมูลตอบกลับที่มีผลการประเมินความพึงพอใจด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป เฉลี่ย 3.51 – 5.00 ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไปของจำนวนข้อมูลตอบกลับ

5. สถานศึกษามีจำนวนข้อมูลตอบกลับที่มีผลการประเมินความพึงพอใจด้านสมรรถนะวิชาชีพเฉลี่ย 3.51 – 5.00 ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไปของจำนวนข้อมูลตอบกลับ

เกณฑ์การตัดสิน

เกณฑ์การประเมิน	ค่าคะแนน	ระดับคุณภาพ
มีผลตามประเด็นประเมิน ข้อ 1,2,3,4 และ 5 รวม 5 ข้อ	5 คะแนน	ดีมาก
มีผลตามประเด็นประเมิน ข้อ1,2 และ3,4 หรือ3,5หรือ4,5 รวม 4ข้อ	4 คะแนน	ดี
มีผลตามประเด็นประเมิน ข้อ1,2และ3 หรือ4 หรือ 5 รวม 3 ข้อ	3 คะแนน	พอใช้
มีผลตามประเด็นประเมิน ข้อ1และ2	2 คะแนน	ต้องปรับปรุง
มีผลตามประเด็นประเมิน ข้อ1	1 คะแนน	ต้องปรับปรุงเร่งด่วน

1.3 ด้านด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่ดี ภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะและมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3.1 ระดับคุณภาพในการปลูกฝังจิตสำนึกด้านการรักษาดี เทิดทูนพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

คำอธิบาย

สถานศึกษามีการดำเนินการให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาและนักเรียน เข้าร่วมโครงการ กิจกรรม การปลูกฝังจิตสำนึกด้านรักษาดี เทิดทูนพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทะนุบำรุง ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และ ปลูกฝังจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม ตลอดจน ส่งเสริมกิจกรรมกีฬาและนันทนาการเพื่อส่งเสริมสุขภาพร่างกายให้สมบูรณ์ตาม พัฒนาการของนักเรียน

ประเด็นพิจารณา

1. สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุน การจัดกิจกรรมด้านการรักษาดี เทิดทูนพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การกีฬาและนันทนาการ การส่งเสริมการดำรงตนตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ไม่น้อยกว่า 5 โครงการ/กิจกรรม
2. สถานศึกษาดำเนินการให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมโครงการ กิจกรรม การปลูกฝังจิตสำนึกด้านการรักษาดี เทิดทูนพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม
3. สถานศึกษาดำเนินการให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาทุกคนเข้าร่วมโครงการ กิจกรรม การปลูกฝังจิตสำนึก ด้านการรักษาดี เทิดทูนพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และทะนุบำรุง ศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม
4. สถานศึกษามีการประเมินผลการดำเนินตามโครงการ กิจกรรม การปลูกฝังจิตสำนึกด้านการรักษาดี เทิดทูนพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และทะนุบำรุง ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม โดยครูและบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาและนักเรียนเพื่อนำผลไปปรับปรุงการบริหารจัดการ
5. สถานศึกษามิมีการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องภายนอกสถานศึกษาที่มีต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในการปลูกฝังจิตสำนึก ด้านการรักษาดี เทิดทูนพระมหากษัตริย์ส่งเสริมการปกครองระบอบ

ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม และมีการประเมิน โดยเฉลี่ย 3.51 – 5.00

เกณฑ์การตัดสิน

เกณฑ์การตัดสิน	ค่าคะแนน	ระดับคุณภาพ
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน 5 ข้อ	5 คะแนน	ดีมาก
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน 4 ข้อ	4 คะแนน	ดี
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน 3 ข้อ	3 คะแนน	พอใช้
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน 2 ข้อ	2 คะแนน	ต้องปรับปรุง
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน 1 ข้อ	1 คะแนน	ปรับปรุงเร่งด่วน

มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา

สถานศึกษามีครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาและจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด ใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และบริหารจัดการทรัพยากรของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสำเร็จในการดำเนินการตามนโยบายสำคัญของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา

สถานศึกษาใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สถานประกอบการ ตลาดแรงงาน มีการปรับปรุงรายวิชาเดิม หรือกำหนดรายวิชาใหม่ หรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงาน โดยความร่วมมือกับสถานประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1.1 ระดับคุณภาพในการพัฒนารายวิชาหรือกลุ่ม วิชา

คำอธิบาย

สถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแลให้ครูพัฒนารายวิชาโดยปรับปรุงเนื้อหาสาระของ รายวิชา เดิมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี หรือกำหนดรายวิชาใหม่ หรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติมตาม ความต้องการ ของตลาดแรงงาน

ประเด็นการประเมิน

1. สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแลให้ครูศึกษา สืบหาข้อมูลความต้องการในการพัฒนา รายวิชาหรือกลุ่มวิชา
2. สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแลให้ครูพัฒนารายวิชาหรือกลุ่มวิชาตามข้อ 1 จาก เอกสารอ้างอิงที่เชื่อถือได้หรือพัฒนาร่วมกับสถานประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนสื่อการเรียนการสอนและกำกับดูแลให้ครูจัดการเรียนการสอนใน รายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่พัฒนาให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์
4. สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแลให้มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนำผลไป ปรับปรุงแก้ไขรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่พัฒนา
5. สถานศึกษามีรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่พัฒนาตามประเด็นการประเมิน ข้อ 1 – 4 ไม่เกิน 3 ปี ครบทุก สาขางานที่จัดการเรียนการสอน

เกณฑ์การตัดสิน

ผลการประเมิน	ค่าคะแนน	ระดับคุณภาพ
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน 5 ข้อ	5 คะแนน	ดีมาก
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน 4 ข้อ	4 คะแนน	ดี
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน 3 ข้อ	3 คะแนน	พอใช้
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน 2 ข้อ	2 คะแนน	ต้องปรับปรุง
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน 1 ข้อ	1 คะแนน	ปรับปรุงเร่งด่วน

2. ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

สถานศึกษามีครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาและจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง เพื่อเป็นผู้พร้อมทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรมและความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทั้งวัยเรียนและวัยทำงาน ตามหลักสูตร มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ ตามระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนของแต่ละหลักสูตร ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแลให้ครูจัดการเรียนการสอนรายวิชาให้ ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2.1 ระดับคุณภาพในการบริหารจัดการตามบุคลากร

คำอธิบาย

สถานศึกษามีการบริหารจัดการตามบุคลากร ทั้งครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ การพัฒนาและการประกาศเกียรติคุณยกย่อง

ประเด็นการประเมิน

1. สถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล ให้มีจำนวนครูทั้งหมดเทียบกับจำนวนนักเรียน ทั้งหมดตามเกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาตาม หนังสือ ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.6/55 ลงวันที่ 22 มกราคม 2557 หรือระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชนว่าด้วยการกำหนดจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในระบบ พ.ศ. 2551 แล้วแต่กรณี
2. สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแลให้ครูผู้สอนในแต่ละรายวิชาทุกคน เป็นผู้ที่จบการศึกษา ตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน หรือเป็นผู้ที่ได้เข้ารับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า หรือสัมพันธ์กับ รายวิชาที่สอน
3. สถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล ให้ครูไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ได้ศึกษา ฝึกอบรม ประชุมวิชาการ ศึกษาดูงานด้านวิชาการหรือวิชาชีพที่ตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอนไม่น้อยกว่า 10 ชม. ต่อปี
4. สถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนกำกับดูแล ให้มีจำนวนบุคลากรทางการศึกษา ตามเกณฑ์ มาตรฐานอัตรากำลังในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาตาม หนังสือ ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.6/55 ลงวันที่ 22 มกราคม 2557 หรือระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนว่าด้วยการ กำหนดจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในระบบ พ.ศ. 2551 แล้วแต่กรณี
5. สถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนกำกับดูแล ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการประกาศ เกียรติคุณ ยกย่องความรู้ ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ จากหน่วยงานหรือองค์กร ภายนอก ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด

เกณฑ์การตัดสิน

ผลการประเมิน	ค่าคะแนน	ระดับคุณภาพ
มีผลตามประเด็นการประเมิน 5 ข้อ	5 คะแนน	ดีมาก
มีผลตามประเด็นการประเมิน 4 ข้อ	4 คะแนน	ดี
มีผลตามประเด็นการประเมิน 3 ข้อ	3 คะแนน	พอใช้
มีผลตามประเด็นการประเมิน 2 ข้อ	2 คะแนน	ต้องปรับปรุง
มีผลตามประเด็นการประเมิน 1 ข้อ	1 คะแนน	ปรับปรุงเร่งด่วน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2.2 ระดับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนรายวิชา โดยใช้กระบวนการ PLC

คำอธิบาย

สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล ให้ครู จัดการเรียนการสอนรายวิชาให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ตามหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความรู้ มีความสามารถ

ประเด็นพิจารณา

1. สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแลให้ครูทุกคนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาที่ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ ด้วยเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายและบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกรายวิชาที่สอน

2. สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแลให้ครูทุกคนจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา และมีการบันทึกหลังการสอน

3. สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแลให้ครูทุกคนนำผลจากการวัดผลและการประเมินผลการเรียนตามสภาพจริงไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน

4. สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแลให้มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูทุกคนเพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหา พัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

5. สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแลให้ครูทุกคนแก้ไขปัญหา พัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาโดยการศึกษาค้นคว้าวิจัย อย่างน้อย ๑ รายวิชา ซึ่งประกอบด้วย

- 1) การระบุปัญหา
- 2) การระบุวัตถุประสงค์
- 3) วิธีการดำเนินการ
- 4) การเก็บข้อมูล
- 5) การวิเคราะห์ข้อมูล รายงานสรุปผลเพื่อนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาหรือการวิจัย ไปใช้

ประโยชน์

เกณฑ์การตัดสิน

ผลการประเมิน	ค่าคะแนน	ระดับคุณภาพ
มีผลตามประเด็นการประเมิน 5 ข้อ	5 คะแนน	ดีมาก
มีผลตามประเด็นการประเมิน 4 ข้อ	4 คะแนน	ดี
มีผลตามประเด็นการประเมิน 3 ข้อ	3 คะแนน	พอใช้
มีผลตามประเด็นการประเมิน 2 ข้อ	2 คะแนน	ต้องปรับปรุง
มีผลตามประเด็นการประเมิน 1 ข้อ	1 คะแนน	ปรับปรุงเร่งด่วน

2.3 ด้านการบริหารจัดการ

สถานศึกษาบริหารจัดการบุคลากร สภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน ศูนย์วิทยบริการ สื่อ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ครุภัณฑ์ และงบประมาณของสถานศึกษาที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3.1 ระดับคุณภาพในการบริหารจัดการด้านอาคารสถานที่ ด้านครุภัณฑ์ และด้านฐานข้อมูลสารสนเทศ

คำอธิบาย

สถานศึกษามีการบริหารจัดการด้านการพัฒนาและดูแลสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ของสถานศึกษา มีการกำกับดูแลการใช้อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน ศูนย์วิทยบริการ และมีการกำกับดูแลในการจัดหา การใช้ การบำรุงรักษาครุภัณฑ์ รวมทั้งข้อมูลพื้นฐาน 9 ประเภท ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลตลาดแรงงาน ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้อมูลงบประมาณและการเงิน ข้อมูลหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ข้อมูลครุภัณฑ์ ข้อมูลอาคารสถานที่ และข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด และมีการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลที่มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้อง

ประเด็นการประเมิน

1. สถานศึกษามีการพัฒนาและดูแลสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ของสถานศึกษาให้สะอาด เรียบร้อย สวยงาม และปลอดภัย
2. สถานศึกษามีการกำกับดูแลอาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน ศูนย์วิทยบริการ และอื่นๆ ให้มีสภาพที่พร้อมใช้งาน มีความปลอดภัย สะอาด เรียบร้อย สวยงาม
3. สถานศึกษามีการกำกับดูแลในการจัดหา การใช้ การบำรุงรักษาครุภัณฑ์ที่เหมาะสม เพียงพอและมีความปลอดภัยในสาขางานที่จัดการเรียนการสอน
4. สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูล อย่างน้อย 4 ประเภท อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ คือ
  - 1) มีระบบป้องกันผู้บุกรุกระบบฐานข้อมูลภายในและภายนอก
  - 2) มีการกำหนดสิทธิการเข้าถึงระบบฐานข้อมูลอย่างชัดเจน
  - 3) มีการติดตั้งโปรแกรม Anti Virus เพื่อป้องกันและกำจัดไวรัสในเครื่องลูกข่าย
  - 4) มีฐานข้อมูลมีการ Update เป็นปัจจุบัน
  - 5) มีการสำรองฐานข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ
5. สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์จากการบริหารจัดการฐานข้อมูลสารสนเทศ อย่างมีคุณภาพ

เกณฑ์การตัดสิน

ผลการประเมิน	ค่าคะแนน	ระดับคุณภาพ
มีผลตามประเด็นการประเมิน 5 ข้อ	5 คะแนน	ดีมาก
มีผลตามประเด็นการประเมิน 4 ข้อ	4 คะแนน	ดี
มีผลตามประเด็นการประเมิน 3 ข้อ	3 คะแนน	พอใช้
มีผลตามประเด็นการประเมิน 2 ข้อ	2 คะแนน	ต้องปรับปรุง
มีผลตามประเด็นการประเมิน 1 ข้อ	1 คะแนน	ปรับปรุงเร่งด่วน

2.4 ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

สถานศึกษามีความสำเร็จในการดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามนโยบายสำคัญที่หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลศึกษามอบหมาย โดยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียน รวมทั้งการช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4.1 ระดับคุณภาพในการดำเนินการตามนโยบายสำคัญของหน่วยงานต้นสังกัด

คำอธิบาย

สถานศึกษามีความสำเร็จในการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตามนโยบายสำคัญที่หน่วยงานต้นสังกัดมอบหมาย ด้วยความเป็ผู้นำของผู้อำนวยการสถานศึกษา และความร่วมมือของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และเนนผู้เรียน รวมทั้งการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

ประเด็นการประเมิน

1. ผู้อำนวยการสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในนโยบายสำคัญที่หน่วยงานต้นสังกัดมอบหมายได้อย่างถูกต้อง
2. ผู้อำนวยการสถานศึกษามีความสามารถในการสื่อสารให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียนรวมทั้งผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนได้รู้และเข้าใจนโยบายสำคัญที่หน่วยงานต้นสังกัดมอบหมายได้เป็นอย่างดี
3. ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน ร่วมกันกำหนดแผนงานโครงการ กิจกรรมและเป้าหมายและดำเนินงานเพื่อให้นโยบายสำคัญของหน่วยงานต้นสังกัดประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย
4. ผู้อำนวยการสถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ กิจกรรมและเป้าหมายที่กำหนด
5. ผู้อำนวยการสถานศึกษามีการประเมินผลการดำเนินงานตามเป้าหมายและกำหนดแผนพัฒนาต่อไป

เกณฑ์การตัดสิน

ผลการประเมิน	ค่าคะแนน	ระดับคุณภาพ
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน ข้อ 1, 2, 3, 4 และ 5	5 คะแนน	ดีมาก
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน ข้อ 1, 2, 3 และ 4	4 คะแนน	ดี
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน ข้อ 1, 2 และ 3	3 คะแนน	พอใช้
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน ข้อ 1 และ 2	2 คะแนน	ต้องปรับปรุง
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน ข้อ 1	1 คะแนน	ปรับปรุงเร่งด่วน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4.2 คุณภาพในการบริหารจัดการด้านการเงิน

คำอธิบาย

สถานศึกษามีการบริหารจัดการด้านการเงิน สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับวัสดุฝึก อุปกรณ์และสื่อสำหรับการเรียนการสอน ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำประกวดและแสดง โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ของผู้เรียนการส่งเสริมสนับสนุน การจัดกิจกรรมด้านการรักษาดี เทิดทูนพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การกีฬาและนันทนาการ การส่งเสริมการดำรงตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

งบดำเนินการ หมายถึงค่าใช้จ่ายทั้งหมดของสถานศึกษาในรอบปี ทั้งนี้ไม่รวมค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ค่าครุภัณฑ์ ค่าเสื่อมราคา ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เงินเดือนและเงินวิทยฐานะของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในสถานศึกษา

ประเด็นการประเมิน

1. สถานศึกษามีแผนปฏิบัติงานประจำปี มีการจัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายของแผนงานโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ
2. สถานศึกษามีรายจ่ายค่าวัสดุฝึก อุปกรณ์และสื่อสำหรับการเรียนการสอนไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของงบดำเนินการ
3. สถานศึกษามีรายจ่ายในการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนใช้ความรู้ความสามารถไปบริการวิชาการ วิชาชีพหรือทำประโยชน์ต่อชุมชน สังคมไม่น้อยกว่าร้อยละ 1 ของงบดำเนินการ
4. สถานศึกษามีรายจ่ายในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำประกวด การแสดงโครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ของผู้เรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของงบดำเนินการ
5. สถานศึกษามีรายจ่ายในการส่งเสริม สนับสนุน การจัดกิจกรรมด้านการรักษาดี เทิดทูนพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การกีฬาและนันทนาการ การส่งเสริมการดำรงตนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของงบดำเนินการ

เกณฑ์การตัดสิน

ผลการประเมิน	ค่าคะแนน	ระดับคุณภาพ
มีผลตามประเด็นการประเมิน 5 ข้อ	5 คะแนน	ดีมาก
มีผลตามประเด็นการประเมิน 4 ข้อ	4 คะแนน	ดี
มีผลตามประเด็นการประเมิน 3 ข้อ	3 คะแนน	พอใช้
มีผลตามประเด็นการประเมิน 2 ข้อ	2 คะแนน	ต้องปรับปรุง
มีผลตามประเด็นการประเมิน 1 ข้อ	1 คะแนน	ปรับปรุงเร่งด่วน

มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หรือสังคมแห่งความรู้

สถานศึกษาร่วมมือกับบุคคล หรือชุมชน หรือองค์กรต่าง ๆ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการจัดทหานวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ดังนี้

3.1 ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

สถานศึกษามีการสร้างความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศในการจัด การศึกษา การจัดทรัพยากรทางการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ การบริการทางวิชาการและวิชาชีพ โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาผู้เรียนและคนในชุมชนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1.1 ระดับคุณภาพในการประสานความร่วมมือเพื่อการบริหารจัดการศึกษา

คำอธิบาย

สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน สมาคม ชมรม สถานประกอบการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการศึกษา และ สถานศึกษาร่วมมือกับบุคลากร และองค์กรในชุมชนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกระดับ ร่วมจัดปัจจัยและกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน และ ให้บริการวิชาการที่เป็นประโยชน์แก่การพัฒนาคนในชุมชน เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา และคนไทยมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ประเด็นการประเมิน

1. สถานศึกษามีแผนงาน โครงการ ในการประสานความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน สมาคม ชมรม สถานประกอบการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อระดมทรัพยากรในการบริหารจัดการศึกษา
2. สถานศึกษามีจำนวนบุคคล ชุมชน สมาคม ชมรม สถานประกอบการ หน่วยงานที่ร่วมมือในการจัดการศึกษาด้านระบบทวิภาคี หรือด้านการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หรือด้านการศึกษาดูงานของผู้เรียน ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน โดยมีสัดส่วนของความร่วมมือ 1 แห่งต่อผู้เรียนไม่เกิน 40 คน
3. สถานศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากบุคคล ชุมชน สมาคม ชมรม สถานประกอบการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรับเชิญเป็นครูพิเศษ วิทยากรร่วมพัฒนาผู้เรียนในทุกสาขางานที่จัดการเรียนการสอน
4. สถานศึกษาได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากบุคคล ชุมชน สมาคม ชมรม สถานประกอบการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการมอบทุนการศึกษาแก่ผู้เรียน โดยมีสัดส่วน 1 ทุนต่อผู้เรียนไม่เกิน 100 คน
5. สถานศึกษาได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากบุคคล ชุมชน สมาคม ชมรม สถานประกอบการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริจาคเงิน หรือวัสดุอุปกรณ์ หรือครุภัณฑ์ หรือสิ่งอื่น ๆ อย่างไม่อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษา จำนวนไม่น้อยกว่า 5 รายการ

เกณฑ์การตัดสิน

ผลการประเมิน	ค่าคะแนน	ระดับคุณภาพ
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน ข้อ 1, 2, 3, 4 และ 5	5 คะแนน	ดีมาก
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน ข้อ 1, 2, 3 และ 4	4 คะแนน	ดี
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน ข้อ 1, 2 และ 3	3 คะแนน	พอใช้
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน ข้อ 1 และ 2	2 คะแนน	ต้องปรับปรุง
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน ข้อ 1	1 คะแนน	ปรับปรุงเร่งด่วน

3.2 ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย

สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดทำนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย โดยผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน หรือร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์ และเผยแพร่สู่สาธารณชน

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2.1 ระดับคุณภาพในการบริหารจัดการโครงการ สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัยของผู้เรียน

คำอธิบาย

สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและนักเรียนระดับชั้น ปวช. 3 และ ปวส. 2 จัดทำโครงการ สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย ตามรายวิชาโครงการ และอื่น ๆ และจัดให้มีการประกวด แสดง และเผยแพร่ผลงาน รวมทั้งการนำ ผลงานไปใช้ประโยชน์ในสถานศึกษามีการส่งเสริมให้เข้าร่วมแสดง แข่งขัน และได้รับรางวัลหรือนำไปใช้ประโยชน์ในระดับชุมชน จังหวัด ภาค และชาติ

ประเด็นพิจารณา

1. สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและนักเรียน ปวช.3 และ ปวส.2 จัดทำและดำเนินการจัดประกวด จัดแสดงโครงการ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย

2. สถานศึกษาดำเนินการให้ครูทุกคนและนักเรียน ปวช.3 และ ปวส.2 จัดทำโครงการ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย โดยมีจำนวนผลงานทั้งหมดตามเกณฑ์เฉลี่ย ระดับ ปวช.3 จำนวน 3 คน : 1 ชิ้น และ ระดับชั้น ปวส. 2 จำนวน 2 คน : 1 ชิ้น

3. สถานศึกษาได้จัดการประกวด และได้นำนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของจำนวนผลงานทั้งหมด ไปใช้ประโยชน์ในสถานศึกษา

4. สถานศึกษาได้นำนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของผลงานทั้งหมด เผยแพร่ต่อสาธารณชน

5. สถานศึกษาดำเนินการให้โครงการ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของผลงานทั้งหมด นำไปใช้ประโยชน์ในสถานศึกษา หรือได้รับรางวัล ในระดับชุมชน จังหวัด ภาค และชาติ

เกณฑ์การตัดสิน

เกณฑ์การตัดสิน	ค่าคะแนน	ระดับคุณภาพ
ปฏิบัติตามประเด็น 5 ข้อ	5	ดีมาก
ปฏิบัติตามประเด็น 4 ข้อ	4	ดี
ปฏิบัติตามประเด็น 3 ข้อ	3	พอใช้
ปฏิบัติตามประเด็น 2 ข้อ	2	ต้องปรับปรุง
ปฏิบัติตามประเด็น 1 ข้อ	1	ต้องปรับปรุงเร่งด่วน

มาตรฐานที่ 4 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในและดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบไปด้วยประเด็นการประเมินดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 ระดับคุณภาพในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

คำอธิบาย

สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในและดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษาประกอบด้วยการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ปี พ.ศ. 2561

ประเด็นการประเมิน

1. สถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ชุมชน สถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน
2. สถานศึกษาได้ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา
3. สถานศึกษาได้จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
4. สถานศึกษาได้จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา
5. สถานศึกษาได้จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา

เกณฑ์การตัดสิน

ผลการประเมิน	ค่าคะแนน	ระดับคุณภาพ
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน ข้อ 1, 2, 3, 4 และ 5	5 คะแนน	ดีมาก
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน ข้อ 1, 2, 3 และ 4	4 คะแนน	ดี
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน ข้อ 1, 2 และ 3	3 คะแนน	พอใช้
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน ข้อ 1 และ 2	2 คะแนน	ต้องปรับปรุง
ปฏิบัติตามประเด็นการประเมิน ข้อ 1	1 คะแนน	ปรับปรุงเร่งด่วน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๒). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____ . (๒๕๕๖). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๕๖. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____ . (๒๕๖๑). กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๑. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____ . (๒๕๖๑). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ. (๒๕๖๐). กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙). กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๗). มาตรฐานการศึกษาของชาติ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- _____ . (๒๕๖๐). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2561

การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของชาติ ผ่านผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา

มาตรฐานการศึกษาของชาติ

“มาตรฐานการศึกษาของชาติ” หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์ของ คนไทย เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งยึดเป็นกรอบสำหรับสร้างคนไทย 4.0 ที่แม้แตกต่างกันตามบริบทของท้องถิ่น และของสถานศึกษา แต่มีจุดหมายร่วมคือ “ธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก” สามารถเป็นกำลัง สำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งในมิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติการเมือง ต่อไปได้

หลักการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติ

มาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งกำหนดผ่านกรอบ (framework) ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา นี้จัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – 2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579 กฎหมาย ยุทธศาสตร์และแผนงานทั้งหลายเหล่านี้ ต่างมีอุดมการณ์เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติสามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัด ของตน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติเป็นพลเมืองดีมีคุณภาพและ ความสามารถสูงพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งยังคาดหวังให้คน ไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา สามารถเป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อเป้าหมายของการ พัฒนาประเทศสู่ **ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน**

เป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาของชาติ

มาตรฐานการศึกษาของชาติ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่ง ยึดเป็นแนวทางสำหรับการ พัฒนาผู้เรียนไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา และให้หน่วยงานต้นสังกัดใช้เป็นเป้าหมายในการจัด การศึกษา โดยการกำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่เหมาะสมตามช่วงวัยในแต่ละระดับและประเภท การศึกษา และใช้เป็นเป้าหมายในการสนับสนุนสถานศึกษาให้สามารถดำเนินการต่างๆ ได้อย่างสะดวกเพื่อให้ เกิดผลลัพธ์ดังกล่าว นอกจากนี้ยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ใช้เป็น แนวทางในการส่งเสริม การกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา

เพื่อให้เป็นไปตามหลักการในการจัดการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงได้จัดทำ มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2561 ในรูปของผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาและจัดทำมาตรฐานการศึกษาขึ้น ต่ำที่จำเป็นของแต่ละระดับและประเภทการศึกษา เพื่อให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ขั้นกับผู้เรียนทั้งใน ระหว่างที่กำลังศึกษา เพื่อวางรากฐานให้ผู้เรียนในระหว่างที่กำลังศึกษาเพื่อให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลังจากสำเร็จการศึกษา ซึ่งถือเป็น “คุณลักษณะของคนไทย 4.0” ที่สามารถสร้าง ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ให้กับประเทศ

เป้าหมายสำคัญของมาตรฐานการศึกษาของชาติในรูปของผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาคือการให้อิสระสถานศึกษาในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและตามความถนัดของผู้เรียน ที่สอดคล้องกับกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งกำหนดว่า สถานศึกษาเป็นผู้จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (การประเมินตนเอง) โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับและประเภทการศึกษาพร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่กรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ตามบริบท ระดับและประเภทการศึกษาของสถานศึกษา และให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) ทำหน้าที่ประเมินภายนอกตามรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาและประเด็นอื่น ๆ ผ่านหน่วยงานต้นสังกัด โดยมุ่งหมายให้เป็นการประเมินเพื่อพัฒนา

กระบวนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของชาติ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้เริ่มกระบวนการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติฉบับใหม่ โดยการศึกษาวิเคราะห์บริบททั้งภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานการศึกษาของชาติการพัฒนา มาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ ผลการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและผลจากการประชุม ระดมความคิดเห็น การพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติฉบับใหม่นี้ จึงอยู่บนพื้นฐานที่อ้างอิงจากงานวิจัย องค์ความรู้ ข้อมูลเชิงประจักษ์จากพื้นที่ รวมทั้งการติดตามผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ จากหน่วยงานต่างๆ ซึ่งสามารถสรุปเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ศึกษาสภาพบริบทที่เปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานการศึกษา ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อมทั้งในประเทศและต่างประเทศพันธกรณีระหว่างประเทศต่างๆ ที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบรรณไว้กับองค์การระหว่างประเทศ รวมทั้งกฎหมาย ระเบียบ นโยบาย และแผนยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ

2. การประชุมรับฟังความคิดเห็น สำนักเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นฯ ทั้งสิ้น 8 ครั้ง จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ตั้งแต่ผู้บริหารหน่วยงานระดับนโยบายผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปฏิบัติ ตลอดจนหน่วยงานภาคเอกชน องค์กรภาคประชาสังคม เพื่อให้มาตรฐานการศึกษาเกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง

3. การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทยในอนาคต สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เพื่อให้ทราบ ความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับคุณลักษณะของคนไทยในอนาคต โดยมีเนอฮาครอบคลุม ๓ ประเด็น ประกอบด้วย คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนของคนไทยในปัจจุบัน คุณลักษณะของคนไทย ที่ต้องการในอนาคต 10 ปีข้างหน้า และคุณลักษณะของคนไทย 4.0 ตามนโยบายประเทศไทย 4.0

4. การติดตามผลการดำเนินงานและประเมินผลมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยดำเนินการเก็บข้อมูลจากสถานศึกษาต่างๆ ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาเฉพาะทาง การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษา และการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

5. การยกร่างมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. .... จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง การสำรวจความคิดเห็นของประชาชน และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์และยกร่างมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ....

6. การประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อ ร่าง มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. .... สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อ ร่าง มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. .... จำนวน 7 ครั้ง และปรับปรุงให้มีความเหมาะสม

7. การเสนอร่างมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ... ต่อที่ประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 ที่ประชุมมีมติให้ความเห็นชอบในหลักการ แล้วปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

8. การทบทวนร่างมาตรฐานการศึกษาของชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา แต่งตั้งคณะทำงานยกร่างมาตรฐานการศึกษาของชาติเพื่อทบทวนร่างมาตรฐานการศึกษา ฯ ฉบับเตรียมเสนอคณะรัฐมนตรีโดยรับฟังความคิดเห็นจากการประชุมหารือกับผู้เกี่ยวข้องมาประกอบการปรับปรุง

9. การเสนอร่างมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. .... ต่อที่ประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ 2/2561 เมื่อ 9 พฤษภาคม 2561 ที่ประชุมมีมติให้ความเห็นชอบในหลักการและให้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561

คุณธรรม ทักษะ และความรู้ที่จำเป็น

บนฐานค่านิยมร่วม สู่กรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา

การจัดการศึกษาของชาติจะต้องทำให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนอันเป็นผลที่เกิดจากการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษาจนถึงการอุดมศึกษา ทั้งนี้ สถานศึกษามีอิสระในการกำหนดแนวคิด ปรัชญา และวิสัยทัศน์ของการ

หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องสนับสนุนกำกับติดตามประเมินและพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ (accountability) มีระบบการบริหารจัดการทั้งด้านผู้บริหาร ครู คณาจารย์และบุคลากร หลักสูตรการเรียนการสอน สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล ทรัพยากร สิ่งสนับสนุนการศึกษา และการประเมิน ตลอดจนระบบและกลไกการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ที่เหมาะสมตามแต่ละระดับและประเภทการศึกษา และผลลัพธ์สะสมที่ครอบคลุมระดับและประเภทการศึกษาที่ต่อเนื่องกัน นอกจากนี้ สถาบันผลิตและพัฒนาครูก่อนประจำการ และส่งเสริมการพัฒนาครูประจำการให้มีสมรรถนะทางวิชาชีพที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ เพื่อผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา

ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education, DOE Thailand) หมายถึง คุณลักษณะของคนไทย 4.0 ที่ตอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยคนไทย 4.0 จะต้อง อารมณ์เป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก นั่นคือเป็นคนดี มีคุณธรรมยึดค่านิยมร่วมของสังคม เป็นฐานในการพัฒนาตนให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะ 3 ด้าน โดยเป็นคุณลักษณะขั้นต่อดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียนรู้

เป็นผู้มีความพากเพียร ใฝ่เรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัลและโลกในอนาคต และมีสมรรถนะ (competency) ที่เกิดความรู้ ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ มีสุนทรียะ รักรักษ์และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย มีทักษะชีวิต เพื่อสร้างงานหรือสัมมาอาชีพ บนพื้นฐานของความพอเพียงความมั่นคงในชีวิต และคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม

2. ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม

เป็นผู้มีทักษะทางปัญญา ทักษะศตวรรษที่ 21 ความฉลาดดิจิทัล (digital intelligence) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรม สมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์ และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ เพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือสังคม เพิ่มโอกาสและมูลค่าให้กับตนเอง และสังคม

3. พลเมืองที่เข้มแข็ง

เป็นผู้มีความรักชาติ รักท้องถิ่น รู้ถูกผิด มีจิตสำนึกเป็นพลเมืองไทยและพลโลก มีจิตอาสา มีอุดมการณ์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติ บนหลักการประชาธิปไตย ความยุติธรรม ความเท่าเทียมเสมอ

ภาค เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและประชาคมโลกอย่างสันติ

โดยผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ 3 ด้าน ที่เหมาะสมตามช่วงวัยที่มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงและสะสมตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา แสดงในตารางที่ 1

ทั้งนี้การนำกรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จะเป็นหน่วยประสานงานในการดำเนินงานของหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแปลงกรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา สู่อำนาจจัดทำ กำกับติดตามและประเมินมาตรฐานการศึกษาขั้นต่ำที่จำเป็นสำหรับแต่ละระดับและประเภทการศึกษา เพื่อให้เกิดการเชื่อมต่อของผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของแต่ละระดับและประเภทการศึกษากระบวนการดำเนินงานดังกล่าวควรใช้การทำงานแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และใช้การวิจัยเป็นฐาน

ตารางที่ 1 ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ซึ่งมีการสะสมและต่อเนื่องเชื่อมโยงทุกระดับและประเภทการศึกษา

คุณลักษณะ	ปฐมวัย	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย/อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา
1. ผู้เรียน	มีพัฒนาการรอบด้านและสมดุลสนใจ	รักและรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ชอบการอ่าน มีความรู้พื้นฐานทักษะและสมรรถนะทางภาษาการคำนวณมีเหตุผล มีนิสัยและสุขภาพที่ดี มีสุนทรียภาพในความงามรอบตัว	รู้จักตนเองและผู้อื่นมีเป้าหมายและทักษะการเรียนรู้บริหารจัดการตนเองเป็น มีทักษะชีวิต มีความรู้ความรอบรู้และสมรรถนะที่จำเป็นต่อการสร้างสุขภาวะ การศึกษาต่อหรือการทำงานที่เหมาะสมกับช่วงวัย	สามารถชี้้นำการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทักษะการเรียนรู้ รู้ทันการเปลี่ยนแปลงปรับตัวในโลกยุคดิจิทัลได้ มีทักษะชีวิตฟันฝ่าอุปสรรคได้ มีความรู้ ความรู้ ด้านต่างๆ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสุขภาวะการศึกษา/การทำงาน/อาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน	มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ปรับตัว ยืดหยุ่นสามารถเผชิญการเปลี่ยนแปลงในโลกดิจิทัลและโลกอนาคตได้ มีความเป็นผู้นำ มีความรู้ ความรอบรู้ด้านต่าง มีปัญญาวิคิด สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะต่างๆ ในการสร้างงาน/สัมมาชีพ ความมั่นคง และคุณภาพชีวิตที่ดีต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม
2. ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม	เรียนรู้และกำกับตัวเองให้ทำสิ่งต่างๆที่เหมาะสมตามช่วงวัยได้สำเร็จ	รับผิดชอบในการทำงานร่วมกับผู้อื่นมีความรู้ ทักษะและสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลการคิดสร้างสรรค์ภาษาอังกฤษ การสื่อสารและความรอบรู้ด้านต่างๆ	มีทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการสื่อสาร มีความรอบรู้ทางข้อมูลสารสนเทศและทางดิจิทัลเอนกแก้ปัญหาที่มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์สามารถนำความคิดสู่การสร้างผลงานในลักษณะต่างๆ	สามารถแก้ปัญหาสื่อสารเชิงบวกทักษะข้ามวัฒนธรรม ทักษะการสะท้อนการวิพากษ์เพื่อสร้างนวัตกรรมและสามารถเป็นผู้ประกอบการได้	สามารถร่วมแก้ปัญหาสังคม การบูรณาการข้ามศาสตร์ การสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อเพิ่มโอกาส และมูลค่าแก่ตนเองและประเทศ
3. พลเมืองที่เข้มแข็ง		สามารถแยกแยะและผิดถูก ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของตนโดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม มีจิตอาสารักท้องถิ่นและประเทศ	ความเชื่อมั่นในความถูกต้อง ความยุติธรรม มีจิตประชาธิปไตย มีจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและพลเมืองอาเซียน	มีความเชื่อมั่นในความเท่าเทียมเป็นธรรมทางสังคม มีจิตอาสาในความกล้าหาญทางจริยธรรม เป็นพลเมืองที่กระตือรือร้นในการร่วมสร้างสังคมไทยและโลกที่ยั่งยืน มีความซื่อสัตย์ในการทำงานเพื่อส่วนรวม	กล้าต่อด้านการกระทำในสิ่งที่ดีให้คุณค่ากับความรู้ความสามารถ เป็นพลเมืองที่เข้มแข็งร่วมสร้างสรรค์การพัฒนาตนเองและสังคมที่ยั่งยืนจัดความขัดแย้งและสร้างสันติสุขทั้งในสังคมไทยและประชาคมโลก
ค่านิยมร่วม : ความเพียรอันบริสุทธิ์ ความพอเพียง วิถีประชาธิปไตย ความเท่าเทียมเสมอภาค					
คุณธรรม : ลักษณะนิสัยที่ดี และคุณธรรมพื้นฐานที่เป็นความดีงานเช่น ความมีวินัย ความขยัน ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม					

หมายเหตุ : หน่วยงานต้นสังกัดแต่ละแห่งอาจมีปรับเปลี่ยนผลลัพธ์ของการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาให้เหมาะสมตามช่วงวัยและระดับการศึกษาของผู้เรียน แต่ต้องต่อเนื่องเชื่อมโยงกันและในทางปฏิบัติ หน่วยงานควรจัดทำตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงปัจจัยป้อน กระบวนการ วิธีการ หรือมาตรการที่เป็นรูปธรรมตามบริบทของระดับชั้นสถานศึกษา หรือข้อมูลสารสนเทศอื่นที่แสดงถึงผลสำเร็จของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา

คำอธิบายความหมาย

ค่านิยมร่วมของสังคม (4 ประการ)

1. **ความเพียรอันบริสุทธิ์** ผู้เรียนมีความอดทน มุ่งมั่น ทำสิ่งใดๆให้เกิดผลสำเร็จอย่างไม่ย่อท้อต่อความลำบาก เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ส่วนร่วม ชุมชน สังคม ประเทศชาติ
2. **ความพอเพียง** ผู้เรียนมีความสมดุลรอบด้านทั้งความรู้ คุณธรรมและทักษะที่เกี่ยวข้องโดยคำนึงถึงความสมดุลทั้งประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน และสังคม
3. **วิถีประชาธิปไตย** ผู้เรียนยึดมั่นในการมีส่วนร่วม การเคารพกติกา สิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบ การรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข
4. **ความเท่าเทียมเสมอภาค** ผู้เรียนเคารพความแตกต่าง และให้ความสำคัญแก่ผู้อื่นโดยปราศจากอคติ แม้มีสถานภาพแตกต่างกันทางเศรษฐกิจ สังคม เชื้อชาติ ถิ่นที่อยู่ วัฒนธรรมและความสามารถ

คุณธรรม ความรู้ ทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน

1. **คุณธรรม** คือ ลักษณะนิสัยที่ดี และลักษณะที่ดีด้านคุณธรรมพื้นฐาน การรู้ถูกผิดความดีงานจริยธรรม จรรยาบรรณ ในการเป็นสมาชิกของสังคม เช่น ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ เป็นต้น
2. **ทักษะการเรียนรู้และชีวิต** คือ ทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้เพื่อโลกดิจิทัลและโลกในอนาคต เช่น การเรียนรู้ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะชีวิตและทักษะการจัดการ ความสามารถในการปรับตัว ยืดหยุ่น พร้อมเผชิญความเปลี่ยนแปลง
3. **ความรู้และความรอบรู้** คือ ชุดความรู้ที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ตนเองรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงได้ ได้แก่ 1) ความรู้พื้นฐาน (ภาษา การคำนวณ การใช้เหตุผล) และความรู้ตามหลักสูตร 2) การรู้จักตนเอง 3) ความรู้เรื่องภูมิปัญญาไทย ท้องถิ่น ชุมชน สภาพภูมิสังคม ภูมิอากาศ ประเทศชาติ ประชาคมโลก 4) ความรอบรู้ด้านต่างๆ ได้แก่ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ การเงิน สารสนเทศและ 5) ความรู้เรื่องการทำงานอาชีพ
4. **ทักษะทางปัญญา** คือ ทักษะที่จำเป็นในการสร้างนวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือทางสังคม เช่น ภูมิปัญญาไทยและศาสตร์พระราชา ทักษะศตวรรษที่ 21 ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะพหุปัญญา ทักษะข้ามวัฒนธรรม ความสามารถในการบูรณาการข้ามศาสตร์ สร้างสรรค์นวัตกรรม และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการที่เท่าเทียมทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกยุคดิจิทัล

ภาคผนวก

แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติของหน่วยงานระดับนโยบาย

การนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติยึดหลักการสำคัญ คือ การจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของผู้เรียน พื้นที่ชุมชน และสังคม รวมทั้งให้อิสระกับสถานศึกษาในฐานะหน่วยปฏิบัติในการกำหนดอัตลักษณ์และทิศทางการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ภายใต้การสนับสนุนของรัฐในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพโดยยึดหลักความเสมอภาคและความเท่าเทียม เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณค่าอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม เปิดโอกาสให้ทุกคนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีแนวทางปฏิบัติในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องประสานกันโดยควรมีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นหน่วยประสานงานระหว่างหน่วยงานต้นสังกัดแต่ละแห่งและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำกรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาระดับชาติ และผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของแต่ละระดับและประเภทการศึกษา ในกรอบในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษายึดเป็นเป้าหมายการจัดการศึกษา
2. หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานหลักสูตรเพื่อให้สถานศึกษาถือปฏิบัติ
3. หน่วยงานต้นสังกัดมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาหรือสูงกว่ามาตรฐานการศึกษาขั้นต่ำที่กำหนด
4. หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมให้สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของตนเองอย่างเป็นระบบ อย่างต่อเนื่อง ตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล รวมทั้งข้อเสนอแนะจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

แนวทางการนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติระดับสถานศึกษา

1. สถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้เหมาะสมตามอัตลักษณ์ของตนเอง สอดคล้องกับสภาพบริบทและตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน สังคม และยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ
2. สถานศึกษาจัดการศึกษาโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การมีเครือข่ายความร่วมมือการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือองค์กรแห่งการเรียนรู้
3. สถานศึกษามีการพัฒนาผู้บริหาร ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาที่มีสมรรถนะทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับโลกยุคดิจิทัลและโลกอนาคต

4. สถานศึกษาวางระบบการประกันคุณภาพการศึกษาด้านคุณภาพผู้บริหารและครูอาจารย์ความเหมาะสมของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยี ทรัพยากรการเรียนรู้และการประเมินการเรียนการสอนโดยมีการกำกับติดตามและประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีธรรมาภิบาล และความรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้

แนวทางการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา

การประเมินระดับชั้นเรียน

1. การประเมินที่ยึดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาเป็นฐานโดยคำนึงสภาพบริบทของสถานศึกษา ปัจจัย กระบวนการดำเนินงาน และผลลัพธ์ของผู้เรียนที่ต้องประเมิน
2. ใช้การประเมินความก้าวหน้าให้มีประสิทธิผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้มากกว่าการประเมินเพื่อตัดสินผลหรือการแข่งขันหรือเปรียบเทียบกับผู้อื่น ส่งเสริมการประเมินที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. มีความสมดุลระหว่างการประเมินที่อิงตนเองเพื่อน ปกติวิสัยและมาตรฐานมีการใช้การประเมินที่ต้องปรับให้เหมาะกับศักยภาพของผู้เรียน และสอดคล้องกับการเรียนรู้ที่หลากหลาย
4. ใช้วิธีการประเมินที่บูรณาการการเรียนรู้กับเทคโนโลยีจากงานที่กำหนดให้ทำ ตามโลกแห่งความเป็นจริงและให้ข้อมูลย้อนกลับทันที ใช้แฟ้มประวัติของผู้เรียนที่แสดงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้และการสื่อสารกับพ่อแม่/ผู้เกี่ยวข้อง
5. ครูจำเป็นต้องมีความรอบรู้ด้านการวัดผลและคลังเครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพสูง (ถูกต้อง เชื่อถือได้ ยุติธรรม

การประเมินระดับโรงเรียน/เขตพื้นที่

1. การประเมินที่ยึดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาเป็นฐานโดยคำนึงถึงสภาพบริบทของสถานศึกษา ปัจจัย กระบวนการดำเนินงาน และผลลัพธ์ของผู้เรียนที่ต้องประเมิน
2. การประเมินเป็นส่วนหนึ่งของระบบกำกับที่มีสารสนเทศที่แสดงความรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้
3. มีความสมดุลระหว่างการประเมินความก้าวหน้ากับการประเมินที่มีเกณฑ์ที่เป็นหลักเทียบ
4. เน้นการประเมินเพื่อการพัฒนาตนเองมากกว่าการเน้นการแข่งขันหรือเปรียบเทียบกับผู้อื่น
5. ใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ (big data) จากการประเมินในชั้นเรียนเพื่อการบริหารงานที่เหมาะสมกว่าเดิม
6. ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรอบรู้ด้านการประเมิน

การประเมินระดับชาติ

1. การประเมินผลสรุปเป็นส่วนหนึ่งของระบบกำกับที่มีสารสนเทศเพื่อแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้
2. กระบวนการพัฒนาการประเมินต้องแกร่ง (เช่น คลังเครื่องมือประเมินที่พัฒนาอย่างดี มีข้อสอบที่สามารถเทียบเคียงเท่าเทียมกันข้ามปี) และมีการกำหนดมาตรฐานผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษามีการประเมินระดับชาติโดยใช้เทคโนโลยีในการสอบ ข้อสอบหรือสิ่งที่วัดเหมาะสมกับโลกแห่งความเป็นจริง
3. ใช้ข้อมูลขนาดใหญ่(big data) จากการทดสอบระดับชาติที่ให้ข้อมูลป้อนกลับที่เป็นประโยชน์กับผู้เรียนสถานศึกษา เขตพื้นที่ และผู้กำหนดนโยบาย

ภาคผนวก ข

**คณะกรรมการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3**

ที่ปรึกษา

1. นายสมใจ เซาว์พานิช	ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3
2. นายสุคนธ์ นาเมืองรักษ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในอนุกรรมการประกันคุณภาพสถาบัน ฯ ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม
3. นายดำรงค์เดช สุริยา	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
4. นายน้อม สุขสีล	ประธานคณะกรรมการวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
5. นายประณีต เลิศกฤณี	กรรมการคณะกรรมการวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
6. นายวีระชาย ภูนิลวาลย์	กรรมการคณะกรรมการวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

คณะกรรมการดำเนินงาน

1. นายคมสัน อรรคแสง	รองผู้อำนวยการ	ประธานกรรมการ
2. ว่าที่ พ.ต.ถวิล บุปผาทาโน	ครู คศ.3	กรรมการ
3. นายมนัส ปักเขมะลา	ครู คศ.2	กรรมการ
4. นายประภาส กำแหงวงษ์	ครู คศ.3	กรรมการ
5. นายภักดี ดำเนินผล	ครู คศ.3	กรรมการ
6. นายพิสิษฐ์ คชสาร	ครู คศ.3	กรรมการ
7. นายภัทรศักดิ์ ประสงฆ์สันต์	ครู คศ.3	กรรมการ
8. นายมงคล ดวงชาทม	ครู คศ.3	กรรมการ
9. นายชูชาติ ทองจันทร์ฮาด	ครู คศ.3	กรรมการ
10. นายณัฐธัญ สุวรรณทา	ครู คศ.3	กรรมการ
11. นางณภัทร อิมวิทยา	ครู คศ.3	กรรมการ
12. นางจิราภรณ์ พันทวี	ครู คศ.3	กรรมการ
13. นางปะกง เพชรมีแก้ว	ครู คศ.3	กรรมการและเลขานุการ
14. นางสาวกฤตพร ศรีรัมย์	เจ้าหน้าที่	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะผู้จัดทำหนังสือ

มาตรฐานการอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

ที่ปรึกษา

1. นายสมใจ เซาว์พานิช	ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3
2. นายสุคนธ์ นาเมืองรักษ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในอนุกรรมการประกันคุณภาพสถาบัน ฯ ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม
3. นายดำรงค์เดช สุริยา	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
4. นายน้อม สุขศีล	ประธานคณะกรรมการวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
5. นายประณีต เลิศกัญณี	กรรมการคณะกรรมการวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
6. นายวีระชาย ภูนิลวาลย์	กรรมการคณะกรรมการวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

คณะดำเนินงาน

1. นายคมสัน อรรคแสง	รองผู้อำนวยการ
2. นายสุพัฒน์ หรดี	รองผู้อำนวยการ
3. นายเฉลิมศักดิ์พิงศ์ กงอินทร์	รองผู้อำนวยการ
4. นายศิลป์ชัย บุบผามาเต	รองผู้อำนวยการ
5. นางปะกง เพชรมีแก้ว	หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
6. นางสาวกฤตพร ศรีรัง	เจ้าหน้าที่งานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

เอกลักษณ์
สามัคคี มีวินัย ใส่ใจบริการ
อัตลักษณ์
วินัยดี มีทักษะ

วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

460 ถนนศรีสุวรรณ์ ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม 44000 โทรศัพท์ (043)711403 Fax (043)722010

www.mtc.ac.th